

URIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 555-556 / iulie 2026

Luptați și veți învinge!

М. Улбренку

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

FESTIVALUL NAȚIONAL AL CÂNTECULUI TRADIȚIONAL UCRAINEAN „CERVONA RUJA TROLAKA”

Teatrul Național Ucrainean „Ivan Franko” al Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, la data de 5 iulie, cea de-a VIII-a ediție a Festivalului Național al Cântecului Tradițional Ucrainean „Cervona Ruja Troiaka”. Evenimentul s-a desfășurat la Centrul Cultural Ucrainean al Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România și a reunit interpreți, iubitori ai folclorului și reprezentanți ai comunității ucrainene din mai multe zone ale țării.

Evenimentul a debutat cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, urmată de alocuțiunea președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi. În discursul său, acesta a apreciat activitatea Filialei București a UUR și a evidențiat rolul important pe care

La rândul său, consilierul Uniunii Ucrainenilor din România, Fabian Popovici, a evidențiat rolul deosebit pe care Filiala București îl are în viața culturală a comunității ucrainene. Acesta a subliniat că activitatea filialei demonstrează cum, prin implicare, inițiativă și colaborare, pot fi organizate manifestări culturale de înaltă ținută, care contribuie la promovarea tradițiilor și la apropierea dintre membrii comunității. De asemenea, Fabian Popovici a

În cadrul mesei rotunde au susținut comunicări Stepan Traista, Dan Ioan Marta și Traian Chiricuță, care au abordat tema „Rolul folclorului în păstrarea identității naționale” din perspective istorice, culturale și educaționale. Vorbitoarii au evidențiat faptul că tradițiile populare, cântecul, dansul, portul și creația orală reprezintă elemente fundamentale ale identității comunității ucrainene și constituie o punte de legătură între generații.

Tot în cadrul acestei secțiuni a festivalului au fost prezentate volume de folclor ucrainean editate de Uniunea Ucrainenilor din România, publicații de referință care contribuie la cercetarea, valorificarea și promovarea patrimoniului cultural ucrainean. Participanții au apreciat importanța acestor lucrări în documentarea tradițiilor populare și în păstrarea vie a moștenirii spirituale a comunității ucrainene din România.

Festivalul s-a încheiat într-o atmosferă de emoție, bucurie și speranță, lăsând participanților amintirea unei zile în care muzica, folclorul și tradițiile au unit oameni de toate vârstele în jurul acelorași valori. Întâlnirea a reconfirmat că păstrarea identității culturale nu înseamnă doar conservarea trecutului, ci și transmiterea lui, cu responsabilitate și dragoste, către generațiile viitoare. Au evoluat pe scenă: Zenovia Mandiuc, Bogdan Costiuc, Anca Grosu Sufletos, Dan Vasilescu – Trupa „Acum”, Marina Nikolaevna Ivanova de la Filarmonica din Vinnyțea, Lisa Maria Ionescu și actorii de la Teatrul „Favorit”. Prin fiecare cântec, fiecare dialog și fiecare moment petrecut împreună, participanții au demonstrat că patrimoniul spiritual ucrainean rămâne viu și continuă să inspire, să apropie și să consolideze comunitatea. Tocmai de aceea, astfel de manifestări culturale reprezintă nu doar o celebrare a tradițiilor, ci și o investiție în viitorul identității și al valorilor pe care acestea le poartă mai departe.

Rania MARINCA

aceasta îl are în promovarea culturii și tradițiilor ucrainene. Totodată, l-a felicitat pe președintele filialei, Mihai Traista, și întreaga echipă pentru organizarea festivalului și pentru transformarea acestuia într-un eveniment de tradiție. Deputatul a subliniat, de asemenea, importanța integrării refugiaților ucraineni în viața comunității, evidențiind faptul că noul sediu al filialei a devenit un spațiu de solidaritate și comuniune. În încheiere, Nicolae-Miroslav Petrețchi a reafirmat sprijinul Uniunii Ucrainenilor din România pentru păstrarea identității culturale ucrainene și pentru continuarea proiectelor dedicate comunității.

apreciat eforturile depuse pentru atragerea tinerilor în viața culturală și pentru implicarea cetățenilor ucraineni refugiați în România în proiectele organizate de filială, arătând că astfel de inițiative întăresc legăturile dintre generații și contribuie la păstrarea identității culturale ucrainene. În încheiere, acesta i-a felicitat pe organizatori pentru reușita festivalului și le-a urat mult succes în desfășurarea viitoarelor proiecte culturale.

Manifestarea a continuat cu masa rotundă intitulată „Păstrarea tradițiilor folclorice în activitățile culturale ale Uniunii Ucrainenilor din România”, moderată într-o atmosferă de dialog și schimb de experiență. În cadrul dezbaterilor, participanții au evidențiat rolul esențial al folclorului în conservarea identității naționale și în transmiterea valorilor culturale către tinerele generații, subliniind importanța implicării instituțiilor culturale și a comunităților locale în promovarea patrimoniului ucrainean.

VIZITĂ DE LUCRU ÎN JUDEȚUL SUCEAVA

Aflat într-o vizită de lucru în județul Suceava, în cadrul campaniei „Cunoaște! Susține! Rezolvă!”, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a avut joi, 2 iulie, o serie de întreveneri cu reprezentanți ai administrațiilor locale, ai unităților de învățământ și ai conducerilor organizațiilor UUR din județ.

În cadrul discuțiilor, Nicolae-Miroslav Petrețchi a evidențiat activitatea consistentă a Filialei Suceava, concretizată în proiecte dedicate conservării și promovării limbii, culturii, tradițiilor și obiceiurilor ucrainene. Totodată, a subliniat că județul Suceava reprezintă un reper important pentru comunitatea ucraineană și oferă un exemplu relevant, la nivel național, în ceea ce privește sprijinirea învățământului în limba maternă ucraineană.

La Ulma, președintele UUR a avut o întâlnire constructivă cu viceprimarul comunei, Andrei Ungurean, în cadrul căreia au fost analizate modalități concrete de sprijin pentru proiectele esențiale ale comunității, cu accent pe modernizarea infrastructurii rutiere și școlare, inclusiv prin atragerea de fonduri alocate prin amendamente la Legea Bugetului de Stat. De asemenea, a evidențiat importanța dezvoltării cooperării transfrontaliere cu Ucraina, apreciind că aceasta poate genera oportunități importante pentru dezvoltarea locală.

Tot la Ulma, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi s-a întâlnit cu directoarea Școlii Gimnaziale din localitate, prof. Georgiana Chimiuc, apreciind preocuparea conducerii unității de învățământ pentru asigurarea unui act educațional de calitate într-o școală modernă și bine dotată. Cu acest prilej, a reafirmat întregul sprijin instituțional al său și al Uniunii Ucrainenilor din România pentru dezvoltarea proiectelor educaționale dedicate comunității.

La Izvoarele Sucevei, președintele UUR a avut o întrevedere cu primarul comunei, Leonard-Tiberiu Mehnu, discuțiile vizând proiectele aflate în derulare, fondurile atrase prin Legea Bugetului de Stat pe anul 2026, dezvoltarea relațiilor transfrontaliere dintre administrațiile locale din România și Ucraina, precum și importanța acestora pentru implementarea unor proiecte strategice de dezvoltare a comunei.

Ulterior, Nicolae-Miroslav Petrețchi s-a întâlnit cu directoarea Școlii Gimnaziale „Ion Afloriei” din Izvoarele Sucevei, prof. Crizantema Alexander, căreia i-a transmis aprecierea pentru rezultatele deosebite obținute de elevii școlii atât la concursurile organizate de Uniunea Ucrainenilor din România, cât și la Evaluarea Națională, unde unitatea de învățământ a înregistrat o promovabilitate de 100%. Totodată, i-a mulțumit pentru implicarea constantă în proiectele educaționale dedicate comunității.

La Argel, președintele Uniunii Ucrainenilor din România s-a întâlnit cu părintele paroh al Bisericii „Sf. M. Mc. Dimitrie”, Ovidiu Balabașciuc, și cu președinta Organizației locale Moldovița a UUR, Cerasela Ciornei. Discuțiile au vizat necesitățile comunității ucrainene din localitate, importanța menținerii unității comunității prin credință și dezvoltarea unor noi proiecte comune între UUR și biserică. Cu acest prilej, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi i-a mulțumit părintelui pentru activitatea desfășurată și pentru organizarea, în parteneriat cu UUR, a evenimentului cultural-religios „Împreună pentru comunitate și valori creștine”.

Totodată, acesta i-a adresat mulțumiri președintei Organizației locale Moldovița a UUR, Cerasela Ciornei, pentru implicarea în dezvoltarea comunității ucrainene, pentru sprijinul acordat învățământului în limba maternă ucraineană și pentru proiectele educaționale pe care le coordonează.

De asemenea, Nicolae-Miroslav Petrețchi i-a mulțumit președintelui Filialei Suceava a UUR, Ilie Sauciuc, pentru eforturile depuse în coordonarea filialei, pentru capacitatea de mobilizare și pentru seriozitatea cu care menține organizația conectată la nevoile comunității, subliniind că implicarea acestuia reprezintă fundamentul activității Uniunii și unul dintre principalii factori ai succesului proiectelor desfășurate în județul Suceava.

Întâlnirile desfășurate în județul Suceava se înscriu în seria consultărilor periodice pe care deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi le organizează în comunitățile ucrainene din România, în scopul fundamentării demersurilor parlamentare și al promovării unor măsuri care să răspundă nevoilor reale ale cetățenilor și să contribuie la dezvoltarea durabilă a comunităților locale.

DUPĂ ANI DE INTERPELĂRI ȘI DEMERSURI, SITUAȚIA JURIDICĂ A LICEULUI „TARAS ȘEVCHENKO” REZOLVATĂ DEFINITIV

După mai bine de 10 ani de eforturi susținute, demersuri administrative și numeroase interpelări adresate reprezentanților Guvernului României, situația juridică a Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației a fost soluționată definitiv, unitatea de învățământ obținând dreptul de utilizare exclusivă asupra întregului imobil în care își desfășoară activitatea.

Deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat că, încă de la preluarea primului său mandat de deputat în Parlamentul României și de președinte al

Uniunii Ucrainenilor din România, clarificarea statutului juridic al clădirii care deservește singurul liceu cu predare în limba ucraineană din România a reprezentat o prioritate constantă. În acest sens, problema a fost semnalată în repetate rânduri prin interpelări parlamentare, memorii și numeroase discuții purtate cu reprezentanții instituțiilor competente, de la nivel local până la miniștrii Educației și prim-miniștrii României.

Ca rezultat al acestor demersuri, Guvernul României a adoptat, în anul 2024, Hotărârea nr. 110, prin care a fost clarificat regimul juridic al imobilului, fiind dispusă înscrierea acestuia în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și transferul său în domeniul public al municipiului Sighetu Marmației, în vederea administrării exclusive de către Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko”. Cu toate acestea, din cauza unor blocaje administrative la nivel local, Clubul Sportiv Școlar și-a continuat activitatea în incinta liceului pentru încă o perioadă de peste doi ani de la adoptarea hotărârii.

În acest context, în luna mai a acestui an, președintele UUR a adresat ministrului Educației, Mihai Dimian, solicitarea nr. 5291A, prin care a cerut clarificări privind aplicarea integrală a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 110/2024 și situația funcționării Clubului Sportiv Școlar în spațiile destinate activității educaționale. În urma acestui ultim demers instituțional, Ministerul Educației a comunicat oficial aprobarea relocării activității administrative a Clubului Sportiv Școlar, măsură care a fost deja pusă în aplicare. Astfel, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” beneficiază, în prezent, de utilizarea exclusivă a întregului imobil, fiind create condițiile necesare pentru demararea proiectelor de reabilitare și modernizare a infrastructurii școlare.

Nicolae-Miroslav Petrețchi și-a exprimat satisfacția că demersurile întreprinse au condus la deblocarea unei situații care a persistat mai bine de un deceniu și a evidențiat contribuția importantă a colegilor din cadrul Comitetului Filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, care au purtat un dialog permanent cu reprezentanții Inspectoratului Școlar Județean Maramureș, adresându-le mulțumiri pentru sprijinul esențial acordat în soluționarea acestei probleme.

Deputatul a reafirmat că susținerea învățământului în limba maternă ucraineană rămâne una dintre prioritățile fundamentale ale activității sale și ale Uniunii Ucrainenilor din România, subliniind că organizația va continua să sprijine, cu aceeași determinare, dezvoltarea unui sistem educațional modern și asigurarea dreptului tuturor elevilor la o educație de calitate.

APEL LA RESPONSABILITATE POLITICĂ, DIALOG ȘI COEZIUNE

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a adus în atenția publică, printr-o declarație politică susținută de la tribuna Parlamentului României, necesitatea asumării unei responsabilități politice colective pentru depășirea actualei crize politice și instituționale, precum și importanța încheierii unui pact între forțele proeuropene, care să garanteze stabilitatea guvernării și protejarea drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale.

În intervenția sa, Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat că actualul context de instabilitate și tensiuni politice impune o asumare fermă și responsabilă din partea tuturor actorilor politici, arătând că responsabilitatea pentru criza traversată de România nu aparține unui singur partid sau unei singure persoane, ci tuturor celor care au ales să pună orgoliile și interesele politice înaintea interesului public.

Președintele UUR a evidențiat necesitatea unui dialog autentic între toate forțele politice proeuropene și prooccidentale, capabil să conducă la constituirea unei formule de guvernare stabile, funcționale și eficiente, avertizând că ratarea acestei oportunități ar putea accentua actuala criză, cu efecte negative asupra dezvoltării țării.

Totodată, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi și-a exprimat sprijinul pentru inițiativa încheierii unui Pact politic între formațiunile proeuropene și prooccidentale care au alcătuit coaliția de guvernare, apreciind că, deși această propunere vine cu întârziere, ea poate reprezenta o parte importantă a soluției pentru restabilirea stabilității politice și consolidarea dialogului între forțele democratice.

În același timp, președintele Uniunii Ucrainenilor din România a susținut că un asemenea Pact trebuie să includă în mod explicit angajamentul de a menține, continua și dezvolta politicile publice destinate respectării și promovării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale. Acesta a atras atenția că preocuparea pentru protejarea drepturilor minorităților a devenit tot mai puțin prezentă în dezbaterile publice, fapt care creează un spațiu favorabil manifestării discursurilor radicale și diminuării interesului instituțiilor statului pentru acest domeniu.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a arătat că includerea protecției minorităților naționale într-un astfel de Pact ar reprezenta o dovadă clară a angajamentului forțelor politice față de valorile și principiile europene, ar consolida coeziunea politică și socială și ar contribui la protejarea viitoarei guvernări împotriva tendințelor radicale.

În încheiere, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat că toate forțele politice proeuropene și prooccidentale din Parlamentul României trebuie să ajungă la un consens privind susținerea unei formule de guvernare stabile, bazate pe obiective strategice precum implementarea PNRR, programul SAFE, aderarea la OCDE și promovarea unor politici fiscale echilibrate, apreciind că protecția drepturilor minorităților naționale trebuie să reprezinte una dintre componentele esențiale ale acestui angajament comun.

Observator

COMUNICAT

DIN ACTIVITATEA CONDUCERII

UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat, pentru data de 25–26.06.2026, în municipiul Galați, județul Galați, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane și contabilitate cu privire la situația financiar-contabilă pentru luna mai 2026 și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna iulie a.c., care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Campionatul județean de fotbal” – Filiala Arad; „Schimb de experiență între comunitatea din Timișoara și Arad” – Filiala Arad; „Seară de prietenie și cultură ucraineano-română” – Filiala Bihor; „Seară de film” – Filiala Bihor; „Sărbătoarea satului Căndești” – Filiala Botoșani; „Clubul cititorilor” – Filiala București; „Seară de teatru” – Filiala București; „Festivalul de cântece tradiționale Cervona Ruja Troiaka” – Filiala București; „Bucătăria ucraineană” – Filiala Caraș-Severin; „Ziua culturii ucrainene – comuna Bistra” – Filiala Maramureș; „Campionatul de șah al etnicilor ucraineni” – Filiala Maramureș; „Promovarea implicării tinerilor ucraineni în activitățile UUR” – Filiala Maramureș; „Meci de minifotbal între echipele din Ruscova” – Filiala Maramureș; „Pelerinaje cu membrii organizațiilor locale din Poienile de sub Munte, Repedea, Ruscova, Crasna Vișeuului, Bistra, Valea Vișeuului, Rona de Sus, Crăciunești, Bocicoiu Mare, Lunca la Tisa, Remeți, Sighetu Marmăției și Vișeu de Sus” – Filiala Maramureș; „Excursie pentru elevii de la Școala Gimnazială Crasna Vișeuului” – Filiala Maramureș; „Excursie pentru elevii de la Școala Gimnazială nr. 4, Poienile de sub Munte” – Filiala Maramureș; „Vizită de documentare religioasă a ucrainenilor din Milișăuți” – Filiala Suceava; „Identi-

tatea religioasă a ucrainenilor din Dărmănești” – Filiala Suceava; „Școala de vară pentru elevii care studiază limba maternă ucraineană” – Filiala Suceava; „Vizită de documentare religioasă a grupului Vo-

cile Negostinei” – Filiala Suceava; „Campionatul de fotbal – etapa județeană” – Filiala Timiș; „Schimb de experiență cu tinerii ucraineni din Arad și Timiș” – Filiala Timiș; „Culorile copilăriei – ateliere de creație pentru copiii ucraineni” – Filiala Timiș; „Festivalul Ivan Galinici” – Filiala Timiș; „Întâlnire artistică ucraineană Ivana Kupala” – Filiala Tulcea; „Vizită tematică – Proiectul: Să ne cunoaștem istoria” – Filiala Tulcea; „Festivalul borșului pescăresc – ediția a X-a” – Filiala Tulcea; „Întâlnirea minorităților: Români și ucraineni în oglinda timpului” – Sediul din Constanța. Majoritatea devizelor prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate.

În continuarea lucrărilor, președintele UUR a prezentat referatele de necesitate pentru luna iulie 2026. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția obiectelor de uz casnic și gospodăresc, de materiale consumabile, renovare sedii

etc. În urma dezbaterilor, au fost aprobate toate referatele.

Tot în cadrul ședinței a fost analizată organizarea acțiunilor: „Strategii privind îmbunătățirea performanțelor administrațiilor publice locale”, „Consfătuiri naționale ale cadrelor didactice pentru limba maternă ucraineană și cursuri de perfecționare” și „Tabără pentru elevi”. Acestea reprezintă unele dintre evenimentele emblematic și tradiționale organizate de UUR pentru asigurarea perfecționării continue a reprezentanților administrațiilor publice locale, perfecționarea procesului educațional în limba ucraineană maternă și recompensarea elevilor ucraineni care au obținut rezultate remarcabile la concursurile și olimpiadele organizate sub egida Uniunii.

De asemenea, a fost analizat stadiul implementării hotărârilor adoptate în cadrul ședinței de Consiliu din perioada 16-17 mai a.c. Analiza a reliefat faptul că deciziile sunt respectate și aplicate cu promptitudine, responsabilitate și maximă rigoare atât la nivel central, cât și la nivel județean și local, aspect reflectat direct în eficiența și coerența activităților curente ale tuturor structurilor Uniunii, consolidând astfel capacitatea de acțiune a organizației.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi, analizarea propunerilor editoriale pentru trimestrul al III-lea al a.c., unde a fost aprobată tipărirea lucrărilor: „Memoria Libelulei” (de Luminița Colopelnic) și „Zodia Mielului” (de Mihai Traista).

Spre finalul lucrărilor, membrii Consiliului au dedicat un moment solemn sărbătoririi Zilei Drapelului Național. Cu acest prilej, a fost reafirmat respectul profund față de tricolor, subliniindu-se faptul că acesta reprezintă mult mai mult decât un însemn de stat, fiind simbolul fundamental al identității naționale, al unității și al coeziunii, întruchipând totodată aspirația permanentă a poporului către libertate, independență și demnitate, valori pe care comunitatea ucraineană din România le onorează și le promovează constant.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul (Rada) Uniunii Ucrainenilor din România

UUR a asigurat livrarea a patru generatoare către Kiev, într-o inițiativă susținută de Primăria Timișoara și Ambasada României în Ucraina

În perioada 19–20 iunie 2026, o delegație a Uniunii Ucrainenilor din România a efectuat o vizită oficială la Kiev, în cadrul unei acțiuni de sprijin material destinată susținerii infrastructurii critice a capitalei Ucrainei. Cu acest prilej, au fost predate Primăriei orașului Kiev patru generatoare de mare putere donate de către Primăria Municipiului Timișoara.

Ceremonia de predare a avut loc la data de 19 iunie 2026, în prezența Excelenței Sale Alexandru Victor Micula, Ambasadorul României în Ucraina, și a domnului Oleh Kuyavskyi, adjunct al șefului Administrației de Stat a orașului Kiev. UUR a asigurat transportul echipamentelor și acoperirea cheltuielilor logistice din fonduri proprii, contribuind astfel la implementarea cu succes a acestei inițiative.

Din delegația UUR au făcut parte Ioan Recalo, vicepreședinte UUR, Vasile Buciuța, trezorier UUR, Maria Szabo-Condești, președinta Filialei Timiș, și Miroslav Nicolae Petrețchi, președintele Filialei Maramureș.

Cu această ocazie a fost transmis mesajul președintelui UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, deputat în Parlamentul României, care a evidențiat importanța solidarității și cooperării dintre România și Ucraina într-un context regional marcat de provocări majore. În acest cadru, președintele UUR a subliniat contribuția instituțiilor și partenerilor care au făcut

posibilă această acțiune de sprijin, adresând mulțumiri Primăriei Municipiului Timișoara pentru sprijinul constant acordat Ucrainei încă din primele zile ale războiului și apreciind rolul esențial al Ambasadei României la Kiev în facilitarea și susținerea acestei acțiuni de sprijin material.

Totodată, acesta a subliniat implicarea activă a Uniunii Ucrainenilor din România în sprijinirea Ucrainei prin proiecte umanitare, educaționale, culturale și sociale, precum și prin dezvoltarea relațiilor de cooperare dintre autoritățile locale și instituțiile din cele două țări.

„Acest gest nu are doar o importanță practică pentru susținerea infrastructurii critice a capitalei ucrainene, ci este și un simbol puternic de sprijin

pentru poporul ucrainean în vremuri extrem de dificile. (...). Apreciez profund eforturile misiunii diplomatice române, care, de la începutul războiului, a jucat un rol important în dezvoltarea parteneriatului româno-ucrainean, sprijinind inițiativele umanitare și consolidând cooperarea dintre statele și comunitățile noastre. A fost o onoare pentru Uniunea Ucrainenilor din România să se alăture acestei inițiative și să asigure livrarea de echipamente către Kiev. De la începutul agresiunii rusești, Uniunea Ucrainenilor din România a oferit sprijin multidimensional Ucrainei și cetățenilor săi”, a transmis președintele UUR.

În acest context, a fost evidențiat faptul că, numai în ultimul an, cu sprijinul UUR, au fost încheiate 26 de acorduri de cooperare între autorități locale din România și Ucraina, contribuind la consolidarea parteneriatelor instituționale, la schimbul de bune practici și la apropierea comunităților de pe cele două maluri ale frontierei.

Acțiunea de la Kiev reprezintă încă o dovadă a angajamentului constant al Uniunii Ucrainenilor din România de a susține poporul ucrainean și de a contribui la dezvoltarea relațiilor româno-ucrainene, prin proiecte concrete, parteneriate instituționale și inițiative care răspund nevoilor reale ale comunităților.

Sursa: www.uur.ro

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

Filiala București a UUR continuă seria întâlnirilor „Clubul Cititorilor”, cu scriitoarea Roxolana Jarkova

Joi, 11 iunie a.c., Filiala București a Uniunii Ucrainenilor din România, în parteneriat cu Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, a organizat o nouă ediție a întâlnirii culturale „Clubul Cititorilor”, un eveniment dedicat promovării literaturii și dialogului intercultural româno-ucrainean.

Manifestarea a avut loc în Sala de Consiliu a facultății și a reunit studenți, cadre didactice, membri ai comunității ucrainene din București și iubitori ai literaturii contemporane.

Invitata specială a acestei ediții a fost scriitoarea ucraineană Roxolana Jarkova, una dintre vocile importante ale literaturii ucrainene contemporane. Autoarea se află în această perioadă în România, la Iași, unde beneficiază de o bursă de creație oferită de Muzeul Național al Literaturii Române din Iași.

În cadrul întâlnirii, Roxolana Jarkova a vorbit despre parcursul său literar, despre volumele publicate și despre sursele de inspirație care stau la baza creației sale. De asemenea, scriitoarea a abordat una dintre cele mai sensibile teme ale prezentului: condiția femeilor ucrainene refugiate în contextul războiului declanșat de Federația Rusă împotriva

Ucrainei. Prin mărturii, reflecții și exemple inspirate din experiențele reale ale refugiaților, autoarea a evidențiat dificultățile cu care acestea se confruntă, dar și forța și capacitatea lor de a-și reconstrui viața în condiții extrem de dificile.

Participanții au avut ocazia să adreseze întrebări și să poarte un dialog direct cu invitata, discuțiile concentrându-se atât asupra rolului literaturii în vremuri de criză, cât și asupra responsabilității scriitorului de a păstra vie memoria unor evenimente istorice dramatice.

Moderatorul evenimentului a fost doamna lector univ. dr. Aliona Bivolaru, care a coordonat dialogul dintre autoare și public și a subliniat importanța unor astfel de întâlniri pentru consolidarea legăturilor culturale și academice dintre România și Ucraina.

Noua ediție a „Clubului Cititorilor” a confirmat încă o dată interesul publicului pentru literatura ucraineană contemporană și pentru temele de actualitate pe care aceasta le abordează, oferind participanților o experiență culturală valoroasă și un prilej de reflecție asupra realităților pe care le traversează societatea ucraineană în prezent.

Reprezentanți ai Filialei Maramureș a UUR, la hramul Bisericii Greco-Catolice Ucrainene din Valea Vișeuului

Reprezentanți ai Filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România au participat la hramul Bisericii Greco-Catolice Ucrainene din Valea Vișeuului, desfășurat în ziua de 11 iunie 2026, cu ocazia sărbătorii „Preasfânta Euharistie”. Prezența acestora a reconfirmat sprijinul constant al Uniunii pentru viața spirituală a comunității și respectul acordat tuturor tradițiilor religioase ale ucrainenilor din România.

Din delegația UUR au făcut parte Ioan Recalo, vicepreședinte al UUR, Miroslav-Nicolae Petrețchi, președintele Filialei Maramureș, Pinte Mariciuc, președintele Organizației locale Ruscova, și Serghei Stuleanic, președintele Organizației locale Poienile de sub Munte.

Evenimentul religios a avut loc la Biserica Greco-Catolică Ucraineană din Valea Vișeuului, jud. Maramureș, și a reunit numeroși credincioși din localitate și din împrejurimi, într-un moment de profundă semnificație spirituală pentru comunitate.

Slujba a fost marcată de rugăciune, reculegere și comuniune, evidențiind importanța păstrării tradițiilor religioase și a identității culturale ucrainene în plan local. Atmosfera a fost una de solemnitate, unitate și respect reciproc.

Prin participarea la acest eveniment, reprezentanții UUR au transmis un mesaj clar de continuitate instituțională, sprijin pentru viața religioasă și angajament față de consolidarea coeziunii comunitare la nivel local.

Delegație din regiunea Cernăuți, în vizită la Filiala Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România

Filiala Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România a primit joi, 25 iunie, vizita unei delegații formată din 20 de persoane din Cernăuți, Ucraina, condusă de Serhei Hakman, directorul adjunct al Centrului Regional de Formare Continuă din Cernăuți, instituția inițiatore a proiectului „Consolidarea rezilienței transfrontaliere la dezinformare prin crearea unei rețele de schimb de experți și a unui parteneriat educațional”.

Oaspeții au fost întâmpinați la sediul filialei de Delia Martineac, consilier al președintelui Filialei Suceava a UUR, Ilie Sauciuc, care le-a prezentat principalele direcții de activitate și prioritățile organizației. În cadrul întâlnirii au fost evidențiate preocupările constante ale Uniunii pentru susținerea educației în limba maternă ucraineană, promovarea și conservarea patrimoniului cultural ucrainean, precum și sprijinirea cultelor religioase.

Dialogul s-a concentrat și asupra cooperării transfrontaliere, membrii delegației manifestând un interes deosebit pentru colaborările dezvoltate de Filiala Suceava cu autoritățile publice și instituțiile de învățământ. Au fost prezentate numeroasele parteneriate existente între primăriile din județul Suceava și comunitățile din regiunea Cernăuți, precum și proiectele educaționale comune desfășurate între unitățile de învățământ din România și Ucraina, care contribuie la consolidarea relațiilor dintre cele două comunități.

Vizita delegației la Suceava a inclus și participarea la masa rotundă dedicată combaterii dezinformării și manipulării informaționale, organizată la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, activitate desfășurată în cadrul aceluiași proiect transfrontalier.

Întâlnirea de la sediul Filialei Suceava a UUR arată importanța colaborării dintre instituțiile și organizațiile de pe ambele părți ale frontierei, precum și rolul educației, culturii și dialogului în dezvoltarea unor parteneriate durabile.

Reprezentanța Constanța a UUR continuă să consolideze dialogul dintre comunitățile etnice și instituțiile locale

Vineri, 26 iunie 2026, Reprezentanța Constanța a UUR a organizat evenimentul public „Uși deschise la Reprezentanța UUR – Constanța”, desfășurat la sediul organizației, în prezența membrilor comunității ucrainene locale, a refugiaților ucraineni stabiliți în Dobrogea și a numeroși reprezentanți ai minorităților naționale din județul Constanța.

Evenimentul a fost dedicat marcării Zilei Drapelului României și Zilei Constituției Ucrainei, oferind un cadru de dialog despre rolul simbolurilor naționale în păstrarea identității, despre responsabilitatea instituțiilor în protejarea drepturilor minorităților și despre valorile democratice care apropie România și Ucraina.

Participanții au subliniat că în Dobrogea, numită pe drept cuvânt „casă a minorităților naționale”, cele trei culori ale drapelului României reunesc sub același steag toate minoritățile naționale din regiune, oferind acestora protecție, o viață trăită în armonie și respect, precum și încredere în viitor. Discuțiile despre rolul constituțiilor în crearea unui climat național bazat pe coexistența armonioasă a

minorităților etnice au evidențiat asumarea, în țări membre UE precum România, a unor norme și prevederi constituționale moderne și europene, care garantează existența drepturilor și libertăților benefice pentru minorități, precum și angajamentul unor state candidate, precum Ucraina, de a depune toate eforturile necesare spre a se putea alătura familiei europene.

Evenimentul s-a bucurat de prezența unor reprezentanți ai comunităților etnice și ai partenerilor locali din grupul minorităților naționale (Grupul minorităților naționale din Constanța), care susțin în mod constant activitatea Reprezentanței Constanța a UUR. Printre aceștia s-au numărat Anton Traian Antoniadis, președintele Comunității Elene Elpis din Constanța, Sorin-Lucian Ionescu, președintele Comunității Evreilor din Constanța, Harun Osman, președintele Comisiei de Tineret a Uniunii Democratice a Turcilor din România, Annemarie Marina-Czernak, președinta Forumului Democratic German din România, Filiala Constanța. La invitația Reprezentanței Constanța a răspuns cu multă căldură și Daniel Nițu,

(Continuare la pagina 5)

Sursa: www.uur.ro

Președintele UUR a condamnat bombardarea Catedralei Mănăstirii Pecerska Lavra din Kiev

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a condamnat ferm atacul Federației Ruse cu rachete și drone asupra Ucrainei, care a afectat Catedrala Adormirii Maicii Domnului din cadrul Mănăstirii Pecerska Lavra din Kiev, monument de o valoare istorică și spirituală excepțională, inclus în patrimoniul mondial UNESCO. Într-o declarație publică, acesta a subliniat că lovirea unui asemenea lăcaș de cult reprezintă nu doar un atac împotriva Ucrainei, ci și o agresiune îndreptată împotriva patrimoniului creștin și cultural al întregii omeniri.

„Condamn cu fermitate atacul Federației Ruse, cu rachete și drone, asupra Ucrainei, care a afectat Catedrala Adormirii Maicii Domnului a Mănăstirii Pecerska Lavra din Kiev, monument fondat în secolul al XI-lea și inclus în patrimoniul mondial UNESCO.

Lovirea unui asemenea loc sfânt nu este doar un atac asupra Ucrainei, ci asupra istoriei creștinătății, asupra moștenirii spirituale a întregii omeniri. Este dovada unei agresiuni din partea unui stat care și-a pierdut busola credinței, a moralității și a respectului pentru valorile fundamentale ale civilizației.

Dincolo de distrugerea monumentelor, acest război continuă să curme vieți omeniești nevinovate, să lase în urmă familii îndoliate, copii traumatizați și comunități devastate. Nicio cauză politică nu poate justifica sacrificarea atâtor vieți și transformarea suferinței umane într-un instrument al agresiunii.

De la începutul invaziei ruse la scară largă, peste 700 de lăcașuri de cult (biserici ortodoxe, catolice, greco-catolice și protestante, sinagogi, moschei și case de rugăciune) au fost distruse sau grav avariate, multe dintre acestea fiind monumente de arhitectură și reperi ale patrimoniului cultural și spiritual universal. Distrugerea lor este o rană adâncă adusă memoriei, credinței și identității popoarelor.

Ucraina trebuie sprijinită, în continuare, pentru a opri acest război demonic, care seamănă moarte, suferință și distrugere. Apărarea Ucrainei este, în același timp, apărarea valorilor creștine, a libertății și a demnității umane.

Lumea creștină are datoria morală de a fi alături de Ucraina în lupta sa împotriva întinerului, a violenței și a profanării a tot ceea ce este sfânt. În fața răului, tăcerea nu este o opțiune, iar solidaritatea devine obligație”.

Sursa: www.uur.ro

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 4)

pastorul Comunității Adventiste din Constanța, comunitate care neobosit își asumă rolul de implicare în sprijinul spiritual și material pentru refugiații ucraineni.

Un moment deosebit al întâlnirii l-a constituit gestul simbolic al Tatiane Riabișeva, originară din Kiev și stabilită la Constanța, care a oferit sediului Reprezentanței UUR un „pod imaginar din flori albe”, simbol al legăturii dintre România și Ucraina, construit pe solidaritate, speranță și valori comune.

În semn de apreciere pentru sprijinul acordat comunității ucrainene și pentru contribuția la dezvoltarea unui climat de colaborare între minoritățile naționale din Dobrogea, invitaților le-au fost înmânate diplome de excelență din partea Reprezentanței Constanța a UUR. Totodată, aceștia au semnat pentru prima dată în Cartea de Onoare a reprezentanței, inaugurată cu această ocazie.

Evenimentul s-a încheiat într-un cadru informal, în jurul unei cești de ceai, unde dialogul a continuat firesc, curturând noi idei și direcții de colaborare între organizațiile minorităților naționale și partenerii locali.

Organizația Micula a UUR, organizatoarea unei tabere de vară la care au participat peste 30 de copii care studiază limba ucraineană

În perioada 27–29 iunie 2026, Filiala Satu Mare a UUR, prin Organizația locală Micula, a organizat o tabără de vară la care au participat peste 30 de copii care studiază limba ucraineană, oferindu-le trei zile dedicate învățării prin experiență, creativității și construirii unor relații bazate pe încredere și prietenie.

Programul taberei a fost conceput pentru a îmbina activitățile recreative cu cele educative, într-un mediu care să stimuleze dezvoltarea personală și spiritul de echipă. Copiii au participat la jocuri sportive, ateliere de creație, desen și activități interactive, fiecare dintre acestea contribuind la dezvoltarea imaginației, a cooperării și a încrederii în propriile capacități.

Un moment apreciat de participanți a fost atelierul creativ de modelaj cu făină și lavandă, unde imaginația s-a întâlnit cu frumusețea naturii. Din ingrediente simple și flori de lavandă uscată, copiii au realizat decorațiuni inspirate din universul copilăriei, cum ar fi flori, inimioare, fluturi, steluțe și alte creații personalizate, transformând joaca într-o experiență educativă și artistică.

Coordonatoarele taberei, Adriana Bejera Horvat și Veronica Buciuta, au evidențiat implicarea și entuziasmul participanților, subliniind că astfel de activități contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor și oferă un cadru în care învățarea se îmbină firesc cu bucuria de a descoperi și de a lucra împreună.

La rândul său, Irina Liuba Horvat, președinta Filialei Satu Mare a UUR, a evidențiat importanța acestor proiecte pentru sprijinirea copiilor și consolidarea relațiilor dintre membrii comunității. Ea a subliniat că investiția în educație, în dialog și în dezvoltarea noii generații reprezintă una dintre direcțiile constante ale activității Uniunii.

Prin organizarea unor astfel de tabere, Uniunea Ucrainenilor din România oferă copiilor nu doar activități recreative, ci și un spațiu în care pot redescoperi normalitatea copilăriei, pot lega prietenii și își pot dezvolta încrederea în propriile forțe.

Filiala Maramureș și Organizația locală Poienile de sub Munte ale UUR, organizatorii unei excursii educative pentru elevii premianți din Poienile de sub Munte

Într-o perioadă în care investiția în educație și în tineri devine tot mai importantă, Filiala Maramureș a UUR, împreună cu Organizația locală Poienile de sub Munte a UUR, a organizat în ziua de 30 iunie 2026 o excursie educativă dedicată elevilor premianți ai Școlii Gimnaziale Nr. 4 din Poienile de sub Munte.

Inițiativa a fost concepută ca un gest de apreciere pentru elevii care s-au remarcat prin rezultate foarte bune la învățătură, seriozitate și perseve-

rență, oferindu-le oportunitatea de a participa la o experiență care îmbină educația, cultura și recreerea.

Pe parcursul excursiei, copiii au descoperit câteva dintre cele mai reprezentative obiective ale Maramureșului. Programul a inclus vizita la Săpânța Adventure Park, unde elevii au participat la activități recreative și de dezvoltare a spiritului de echipă, la Muzeul Satului Maramureșean din Sighetu Marmăției, unde au intrat în contact cu tradițiile și patrimoniul cultural al zonei, precum și la Mănăstirea Bârsa-na, unul dintre cele mai importante reperi de arhitectură și spiritualitate din Maramureș.

Excursia le-a oferit elevilor nu doar momente de bucurie și relaxare, ci și ocazia de a învăța prin experiență, de a socializa și de a înțelege mai bine valorile culturale și spirituale care definesc identitatea acestei regiuni.

Conducerea, cadrele didactice și elevii Școlii Gimnaziale Nr. 4 din Poienile de sub Munte au adresat mulțumiri Uniunii Ucrainenilor din România pentru sprijinul acordat și pentru implicarea în organizarea acestei activități.

Prin astfel de proiecte, UUR își reafirmă angajamentul de a susține educația, de a încuraja performanța și de a crea oportunități pentru dezvoltarea armonioasă a noii generații. Recunoașterea meri-

telor școlare reprezintă nu doar o recompensă pentru efortul depus, ci și un mesaj de încredere adresat tinerilor că munca, responsabilitatea și dorința de a excela sunt valori care merită cultivate.

Filiala Maramureș și Organizația locală Poienile de sub Munte îi felicită pe toți elevii premianți pentru rezultatele obținute și le urează mult succes în continuare, mulțumind totodată tuturor celor care au contribuit la transformarea acestei zile într-o experiență memorabilă.

UUR, LA FORUMUL ECONOMIC DE LA IAȘI

În baza bunelor relații statornicite de-a lungul anilor între conducerea Filialei Iași a UUR și Camera de Comerț și Industrie Iași, am participat, ca și parteneri, la mai multe acțiuni comune fie de importanță locală, națională, fie de cea internațională. Printre aceste acțiuni de mare însemnătate, atât sub aspectul numărului de participanți, al problemelor discutate, cât și al reprezentativității internaționale s-a bucurat Forumul Economic de la Iași ajuns la cea de-a III-a ediție, care s-a desfășurat în perioada 4-5 iunie 2026.

După două ediții de succes care s-au derulat în 2024 și 2025 și care au reunit fiecare în parte peste 350 participanți, ediția din acest an și-a propus un program extins și o creștere a internaționalizării acestui eveniment. Astfel, pe lângă delegații din Republica Moldova și Ucraina, țări care au fost reprezentate și până acum, au fost invitați și au participat delegații din Polonia, Germania, Marea Britanie și Suedia.

Evenimentul a fost conceput ca o platformă de dezbatere a provocărilor economice atât în contextul geopolitic euro-regional, cât și prin prisma situației economice interne, urmărind să faciliteze schimbul de informații și încheierea de parteneriate de business.

La Forum au participat antreprenori și manageri, lideri politici și reprezentanți ai administrației publice centrale și locale, ambasadori, consuli și atașați comerciali ai ambasadelor din regiune și ai țărilor investitoare, reprezentanți ai societății civile și ai mediului universitar. Programul a inclus o sesiune plenară, dar și dezbateri în paneluri specializate, precum și sesiuni business-to-business networking. La eveniment au fost prezenți ministrul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, Irineu Darău, europarlamentari, parlamentari, ambasadori, reprezentanți ai consulatelor și camerelor de comerț, alături de investitori și antreprenori interesați de oportunitățile de dezvoltare ale Regiunii de Nord-Est.

În cuvântul de deschidere, Paul Butnariu, președintele Camerei de Comerț și Industrie Iași, organizatorul evenimentului, a declarat că „Forumul Economic este menit să consolideze poziția Iașului ca hub regional strategic pe harta investițiilor, promovând colaborarea de business pe flancul estic al Uniunii Europene. De asemenea, acesta vine cu resurse practice pentru companii: de la digitalizare și inovare, până la fiscalitate și resurse umane, cu subiecte de actualitate foarte importante”.

Și cu această ocazie Iașul a transmis un mesaj puternic către mediul de afaceri european: orașul Iași nu este doar cel mai important centru urban din Moldova, ci aspiră să devină unul dintre principalii poli economici ai Europei de Est. Aceasta este concluzia care se desprinde din amploarea Forumului Economic de la Iași 2026, eveniment care a adus în capitala Moldovei peste 500 de reprezentanți ai: mediului de afaceri, administrației publice, diplomației și mediului academic din România și din străinătate. În acest nou context geopolitic, Iașul nu mai este perceput doar ca un centru universitar și cultural, ci ca un actor economic regional cu influență tot mai mare în relația dintre Uniunea Europeană, Republica Moldova și Ucraina.

În cadrul sesiunii plenare am prezentat cuvântul de salut din partea președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, deputat în Parlamentul României, domnul Nicolae-Miroslav Petrețchi: *Onorată asistență, doamnelor și domnilor, Stimați invitați din țară și din străinătate! Este o onoare să mă adresez participanților la cea de-a III-a ediție a Forumului Economic de la Iași, un eveniment care s-a consolidat ca o platformă relevantă de dialog, cooperare și conectare între mediul de afaceri, autorități și parteneri instituționali din România, Ucraina și Republica Moldova.*

În numele Uniunii Ucrainenilor din România, partener al acestui forum, salut continuarea acestei inițiative a Camerei de Comerț și Industrie Iași. După două ediții de succes, desfășurate în 2024 și 2025, care au reunit sute de participanți, forumul își confirmă rolul de catalizator al cooperării economice regionale și al internaționalizării relațiilor de afaceri.

Prezența, în acest an, a reprezentanților mediului de afaceri din Germania, Polonia, Republica Moldova și Ucraina, alături de antreprenori români, reprezentanți ai administrației publice, ai mediului diplomatic, academic și ai societății civile demonstrează interesul tot mai mare pentru această regiune și pentru oportunitățile pe care le oferă.

Forumul Economic de la Iași reprezintă mai mult decât o întâlnire de afaceri. Este o platformă de dezbatere a provocărilor economice și geopolitice care influențează dezvoltarea acestei țări a Europei. Într-un context regional complex, dialogul și cooperarea devin instrumente esențiale pentru construirea unor perspective comune de dezvoltare și prosperitate.

Experiența ultimilor ani a demonstrat că acest eveniment produce rezultate concrete. Forumul facilitează schimburi economice, dezvoltarea de proiecte comune și încheierea de parteneriate de afaceri la nivel transfrontalier, fiind un

exemplu de bună practică privind modul în care mediul privat și instituțiile publice pot colabora pentru dezvoltarea regională.

Uniunea Ucrainenilor din România susține ferm cooperarea transfrontalieră și consolidarea legăturilor dintre comunitățile noastre. În ultimii ani, am facilitat încheierea a câtorva zeci de acorduri de colaborare și parteneriate între autorități locale din România și Ucraina, contribuind la dezvoltarea unor relații durabile între comunitățile locale de pe ambele părți ale frontierei.

Considerăm că este deosebit de importantă consolidarea cooperării în formatul trilateral România – Ucraina – Republica Moldova. Acest parteneriat poate deveni un motor de dezvoltare economică, de modernizare a infrastructurii și de integrare regională, în beneficiul tuturor cetățenilor noștri.

Observăm deja progrese importante în dezvoltarea infrastructurii rutiere și a conexiunilor de transport care apropie Ucraina și Republica Moldova de Uniunea Europeană. Aceste investiții vor avea o importanță strategică majoră, mai ales în perspectiva viitoarelor eforturi de reconstrucție a Ucrainei, după încheierea războiului.

În acest context, România are oportunitatea de a deveni un hub logistic regional, un punct esențial de conectare între Uniunea Europeană, Ucraina și Republica Moldova, iar dezvoltarea coridoarelor de transport, a infrastructurii energetice și a cooperării economice va contribui la creșterea competitivității întregii regiuni.

Astăzi, oamenii de afaceri, autoritățile locale și instituțiile publice își dau mâna dincolo de frontiere, într-un efort comun de dezvoltare regională. Aceasta este direcția pe care trebuie să o continuăm: mai multă cooperare, mai multe investiții și mai multe parteneriate care să genereze prosperitate și stabilitate.

Felicităm Camera de Comerț și Industrie Iași pentru organizarea acestui eveniment și pentru consecvența cu care dezvoltă acest demers transfrontalier. Suntem convinși că ediția din acest an va genera noi oportunități, noi proiecte și noi parteneriate care vor contribui la dezvoltarea economică a regiunii noastre.

Vă mulțumesc și vă doresc mult succes în cadrul celei de-a III-a ediții a Forumului Economic!

În cadrul dezbaterilor din cadrul panelurilor specializate, precum și din sesiunile business-to-business networking, au fost discutate următoarele teme: Infrastructură și logistică. Potențialul de dezvoltare a investițiilor publice și private; Integrarea economică accelerată România – Republica Moldova: mecanisme și instrumente concrete; Cooperare la nivelul administrației publice locale România – Republica Moldova – Ucraina; Noua realitate fiscală: controale ANAF, audit intern obligatoriu și strategii de protecție a businessului; Energie, Decarbonizare și Economie albastră. Principii, soluții și exemple de bune practici în România și UE; Părghii legislative România – Republica Moldova – Ucraina. Dezvoltarea investițiilor și funcționarea legală a afacerilor bilaterale și trilaterale; Digitalizare și inovare. Transformare digitală accelerată a modului în care operează companiile; Oportunități de colaborare și finanțarea dezvoltării afacerilor în România, Republica Moldova și Ucraina; Transparența salarială – de la conformitate legală, la avantaj competitiv.

La finalul discuțiilor, la invitația președintelui Camerei de Comerț și Industrie Iași, reprezentanții Filialei Iași a UUR au participat la o discuție aplicată cu membrii delegațiilor din Ucraina și Republica Moldova pe probleme de interes comun și privind măsurile care trebuie luate în timpul cel mai scurt, astfel ca direcțiile stabilite la acest forum să capete și o materializare practică.

Mesajul transmis de participanții la forum este clar: dezvoltarea economică a următorului deceniu va depinde de capacitatea regiunilor de a colabora și de a construi parteneriate solide între mediul privat, administrație și universități.

Forumul Economic de la Iași își propune exact acest lucru: să devină locul unde se nasc proiectele majore care pot schimba nu doar economia orașului, ci și viitorul întregii Regiuni de Nord-Est a României. Amploarea Forumului Economic din acest an arată că ambiția de a deveni capitala regională a businessului nu mai este doar un slogan, ci o strategie pe termen lung care începe să producă efecte vizibile.

Primarul municipiului Iași dl Mihai Chirica, în cuvântul prezentat în deschiderea lucrărilor Forumului, între altele, a subliniat: *Într-un context geopolitic și economic în continuă schimbare, rolul Iașului capătă o relevanță tot mai mare, consolidându-i statutul de «poartă de intrare» și de dialog între Uniunea Europeană și Est. În acest context, inițiativele europene recente, precum programul SAFE (Security Action for Europe), alături de programul EastInvest, demarat de Comisia Europeană în luna februarie a acestui an, subliniază importanța strategică a regiunilor de frontieră și deschid oportunități consistente de finanțare și dezvoltare pentru orașe-cheie precum Iașul. Fără îndoială, pentru succesul acestui demers va fi necesară coagularea unei echipe din care să facă parte specialiști ai Primăriei Municipiului Iași, ai Camerei de Comerț și Industrie Iași și ai mediului de afaceri ieșean, factori de decizie din domeniile academic, cultural și din societatea civilă.*

În acest context, Forumul Economic de la Iași poate și trebuie să fie și o platformă de colaborare care să genereze proiecte importante ce să aducă dezvoltare atât pentru companii, cât și pentru întreaga comunitate!

Ce poate produce concret Forumul Economic de la Iași?

Pentru mediul de afaceri, forumul poate însemna acces la contacte, idei de investiții și parteneriate transfrontaliere. Pentru administrație, poate funcționa ca spațiu de validare a unor priorități economice. Pentru oraș, utilitatea evenimentului se va vedea mai ales după încheierea panelurilor: în proiectele care intră în pregătire, în parteneriatele semnate și în capacitatea instituțiilor de a urmări oportunitățile europene.

Victor HRIHORCIUC,
prim-vicepreședintele Filialei Iași a UUR

Delegația Uniunii Ucrainenilor din România, prezentă la Summitul Congresului Mondial al Ucrainenilor din Elveția

Uniunea Ucrainenilor din România (UUR) a participat, în perioada 5–7 iunie, la lucrările Summitului Congresului Mondial al Ucrainenilor (CMU), desfășurat la Berna, în Elveția, fiind reprezentată de o delegație formată din 11 membri, condusă de președintele organizației, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Evenimentul, de o deosebită amploare internațională, a reunit peste 300 de reprezentanți ai comunităților ucrainene din 50 de țări, având ca obiective principale consolidarea eforturilor diasporei în sprijinul statului ucrainean, coordonarea inițiativelor de susținere la nivel internațional și dezvoltarea durabilă a comunităților ucrainene din întreaga lume. Reuniunea de la Berna a fost prima desfășurată după Summitul Congresului Mondial al Ucrainenilor din anul 2024, pe care Uniunea Ucrainenilor din România l-a organizat cu succes la Palatul Parlamentului din București. Organizarea exemplară a summitului din capitala României a fost apreciată în mod deosebit și cu această ocazie de către reprezentanții Congresului Mondial și de toți participanții prezenți, fiind evocată drept un veritabil model de bună practică în ceea ce privește coordonarea, amploarea și impactul unui astfel de eveniment internațional.

Lucrările Summitului au debutat vineri, 5 iunie, cu două seminarii desfășurate în paralel, dedicate sustenabilității comunităților și implicării noilor generații. Panelul intitulat „Mobilizarea sprijinului financiar pentru comunități prin strategie și colaborare” a oferit liderilor organizațiilor civice instrumente practice valoroase pentru atragerea de finanțări, colaborarea eficientă cu donatorii și dezvoltarea unor parteneriate durabile. În același timp, seminarul „Cum să construim organizații de tineret și să le creștem influența” a reprezentat un cadru aplicat, în care au fost analizate soluții concrete pentru formarea tinerilor lideri și crearea unor oportunități cu impact direct la nivel internațional.

Festivitatea oficială de deschidere a Summitului s-a bucurat de o prezență la cel mai înalt nivel, reunind numeroși înalți demnitari și oficialități de marcă. Printre aceștia s-au numărat reprezentanți ai Congresului Mondial al Ucrainenilor, ai Consiliului Federal al Elveției, ai Ministerului Afacerilor Externe al Ucrainei, ai Ministerului pentru Politică Socială, Familie și Unitate, reprezentanți ai Comisiei Electorale Centrale a Ucrainei, precum și lideri ai organizațiilor reprezentative ale comunităților ucrainene din întreaga lume.

Unul dintre cele mai importante și emoționante momente ale primei zile a fost ceremonia de decernare a premiilor Congresului Mondial al Ucrainenilor. Cu această ocazie, ca o recunoaștere a contribuțiilor remarcabile aduse comunităților ucrainene din diaspora și a sprijinului necondiționat oferit Ucrainei, au fost acordate Medalia Sfântului Volodymyr cel Mare, premiile „30 sub 30” și diplome pentru merite deosebite. Uniunea Ucrainenilor din România a anunțat, cu deosebită mândrie, că prim-vicepreședintele UUR, Vasile Pasenciuc, și președinta Filialei Timiș a UUR, Maria Szabo-Condrei, au fost distinși cu Medalia Sfântului Volodymyr cel Mare. Această distincție, cea mai înaltă acordată de CMU, recompensează persoanele care au avut contribuții excepționale la dezvoltarea comunităților ucrainene din diaspora și la promovarea intereselor Ucrainei, reprezentând o confirmare directă a dedicării, profesionalismului și implicării lor constante în slujba comunității.

Tot în cadrul acestei gale, Fabian Popovici, consilier al UUR și coordonator european al organizațiilor de tineret ucrainene, s-a numărat printre laureații programului „30 sub 30”. Această prestigioasă inițiativă a Congresului Mondial al Ucrainenilor recompensează anual 30 de tineri lideri din diaspora care, prin activitatea și angajamentul lor, contribuie activ la dezvoltarea comunităților, susțin cauza Ucrainei pe plan internațional și modelează viitorul noii generații. Recunoașterea meritelor reprezentanților UUR a continuat prin acordarea diplomei CMU pentru merite deosebite doamnei Rodica Făliș-

teanu, membră a Filialei Iași a UUR, pentru activitatea și dedicarea sa exemplară. De asemenea, diplome pentru merite deosebite au fost acordate profesorului universitar dr. Ioan Reboșapcă, reputat folclorist ucrainean și membru fondator al UUR, precum și doamnei Delia Martineac, consilier al Filialei Suceava a UUR, în semn de profundă apreciere pentru contribuția valoroasă la promovarea identității, culturii și valorilor comunității ucrainene.

Programul zilei de sâmbătă a inclus o serie de paneluri și dezbateri deosebit de importante în actualul context geopolitic, vizând aspecte esențiale pentru prezentul și viitorul Ucrainei, precum: „Ucrainenii din întreaga lume pentru victoria Ucrainei”, „Sprijinul internațional pentru Ucraina”, „Protecția, sprijinul și interacțiunea cu refugiații ucraineni din lume”, „Reconstrucția în timp de război: cum să ajutăm Ucraina chiar de astăzi”, „Puterea identității ucrainene: consolidarea prin educație, istorie și cultură” și „Cum să contracțăm influența hibridă și să amplificăm vocea comunităților prin intermediul mass-media”.

În marja lucrărilor Summitului de sâmbătă, 6 iunie, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a luat parte, în calitate de speaker, la cel de-al treilea panel de discuții, intitulat „Protecția, sprijinul și interacțiunea cu refugiații ucraineni în lume”. Dezbaterea, moderată de Oleksandr Volkov, membru al conducerii

Societății Ucrainene din Elveția, a reunit un număr impresionant de voci proeminente la nivel european și internațional. Alături de președintele UUR, au luat cuvântul Ylva Johansson, Comisarul European pentru Afaceri Interne, Michael O'Flaherty, Comisarul Consiliului Europei pentru Drepturile Omului, Myroslava Lubinets, Avocatul Poporului din Ucraina, Myroslava Keryk, de la Fundația „Casa Ucraineană” din Polonia, Rostyslav Sukhennyk, președintele Asociației Organizațiilor Ucrainene din Germania, Pavlo Sadokha, vicepreședintele CMU în Europa de Sud, și sociologul Denys Denysenko.

În cadrul intervenției sale, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat necesitatea vitală de a menține un nivel ridicat de empatie și solidaritate față de refugiați, în special într-o perioadă în care, în unele state, se resimte o scădere a acestui sprijin public. Domnia sa a oferit România drept un exemplu incontestabil de excelență și bună practică, explicând că țara noastră înțelege profund atât realitățile istorice, cât și pericolul imediat reprezentat de Federația Rusă. Această înțelegere s-a tradus printr-o deschidere extraordinară, statul român gestionând tranzitul a peste 11 milioane de cetățeni ucraineni și oferind protecție temporară pentru mai mult de 260.000 dintre aceștia. Mai mult, președintele UUR a evidențiat rolul strategic pe care comunitățile ucrainene istorice, foarte bine integrate în societate, așa cum este comunitatea ucraineană din România, reprezentată de UUR, îl au ca punte directă de legătură între refugiați și autoritățile statului. Pentru a eficientiza această colaborare, UUR a luat inițiativa de a deschide noi filiale și spații de dialog, intervenind chiar și în județele unde anterior nu exista o prezență ucraineană compactă, totul cu scopul de a sprijini direct și rapid procesul de integrare a persoanelor refugiate.

Totodată, deputatul UUR a pledat ferm pentru o schimbare a narativului public privind prezența cetățenilor ucraineni, arătând că aceștia nu trebuie priviți exclusiv ca persoane aflate în nevoie de protecție, ci ca un real și puternic motor de dezvoltare economică. A exemplificat acest fapt arătând că, doar în România, peste 450 de companii ucrainene și-au relocat activitatea, creând noi locuri de muncă și aducând un nivel considerabil de plusvaloare societății gazdă, adăugând, desigur, că respectarea reglementărilor și a legilor locale de către refugiați rămâne un aspect fundamental pentru păstrarea acestei imagini pozitive a comunității.

Un alt punct central al intervenției liderului UUR a vizat combaterea dezinformării, un instrument hibrid folosit intens în prezent pentru a slăbi sprijinul public și instituțional acordat Ucrainei. Deputatul a prezentat în detaliu demersurile României în acest domeniu, amintind de programul „România Imună”, derulat de Administrația Prezidențială, dar și de legea privind combaterea dezinformării, un proiect legislativ pe care domnia sa l-a inițiat în cursul anului trecut și care se află deja în vigoare, permițând desfășurarea unor campanii corecte și eficiente de informare în rândul comunităților. Nu în ultimul rând, președintele UUR a atras atenția asupra apariției unor false organizații reprezentative, entități create exclusiv cu scopul de a sabota comunitatea ucraineană. Ca exemplu concret, a menționat recente încercări ale unor astfel de grupuri de a bloca înființarea claselor cu predare în limba ucraineană în România, concluzionând că, în fața acestor provocări, prezența activă și coordonarea strânsă a Congresului Mondial al Ucrainenilor în țările cu comunități mari devin absolut esențiale pentru stabilitate.

Prin prezența sa activă și consistentă la acest important forum internațional, Uniunea Ucrainenilor din România și-a reafirmat, o dată în plus, rolul de partener implicat și influent în cadrul comunității ucrainene mondiale, contribuind la consolidarea cooperării dintre organizațiile diasporei și la susținerea necondiționată a Ucrainei pe plan internațional.

Din delegația UUR, participantă la lucrările de la Berna, au făcut parte președintele Uniunii, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, prim-vicepreședintele Vasile Pasenciuc, vicepreședintele Ioan Recalo, secretarul general Irina Liuba Horvat, trezorerul Vasile Buciuta, președintele Filialei Maramureș a UUR, Miroslav Petrețchi, președinta Filialei Timiș a UUR, Maria Szabo-Condrei, președintele interimar al Filialei Arad a UUR, Dumitru Stuleanec, consilierul UUR Fabian Popovici, alături de doamna Rodica Fălișteanu și domnul Cristi Bejera.

Fabian POPOVICI,
Consilier al Uniunii Ucrainenilor din România

Hora prieteniei – coeziunea dintre comunitățile din Bucovina, la Culiceni

În contextul actual al unei societăți europene tot mai conectate și mai diversificate cultural, instituțiile de învățământ au responsabilitatea de a promova dialogul, cooperarea și învățarea interculturală. Proiectul educațional internațional „Busola prieteniei în grădina Europei”, încheiat în luna noiembrie 2025 între Școala Gimnazială „Bogdan Vodă” din Rădăuți, reprezentată de director prof. Radu-Gheorghe Munteanu, Uniunea Ucrainenilor din România – Filiala Suceava, reprezentată de președintele Ilie Sauciuc, Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, reprezentat de director prof. dr. Silvia-Corina Nuțu și director adjunct prof. dr. Anamaria Popescu, precum și Școala Gimnazială Culiceni, regiunea Cernăuți, Ucraina, reprezentată de director prof. Angelica Todorean, răspunde acestei nevoi prin facilitarea unor activități comune, schimburi de experiență și proiecte tematice în domeniul educației. Coordonarea întregului proiect este asigurată de prof. Mihaela-Delia Martineac și prof. Larisa Găină.

Joi, 7 mai 2026, o delegație din județul Suceava a efectuat o vizită oficială la Școala Gimnazială Culiceni, regiunea Cernăuți, Ucraina, în cadrul acestui proiect educațional internațional, un demers dedicat consolidării relațiilor de colaborare și prietenie.

Delegația suceveană a fost formată din reprezentanții instituțiilor partenere: insp. Ilie Sauciuc, prof. Radu-Gheorghe Munteanu, prof. Mihaela-Delia Martineac, prof. Camelia Șerban, prof. Otilia Prelipcean, prof. Anca Irinciuc și secretar Angelica Munteanu.

Evenimentul s-a desfășurat în prezența autorităților locale din comuna Herța: primarul Vasile Scripcaru, viceprimarul Emilia Matei, starostele satului Culiceni, Gheorghe Gologan, părintele Ioan Caraușu de la Parohia „Acoperământul Maicii Domnului” din Culiceni. La manifestare au participat, de asemenea, cadre didactice, elevi și părinți, care au contribuit la frumusețea și solemnitatea întâlnirii prin portul tradițional de sărbătoare.

Momentul de deschidere a fost marcat de interpretarea, la vioară, a imnurilor Ucrainei și României de către elevul Marian Aruști, un gest simbolic care a subliniat respectul reciproc și unitatea prin cultură.

Programul artistic, coordonat cu măiestrie de prof. Larisa Găină, a oferit publicului momente pline de sensibilitate și emoție, reunind cântece și poezii interpretate în limbile română și ucraineană, dedicate celei mai dragi ființe – mama. Evenimentul dedicat Zilei Mamei, sărbătoare marcată la nivel internațional în prima duminică a lunii mai, a fost un prilej de a exprima recunoștința și iubirea față de cea care reprezintă izvorul necondiționat al afecțiunii și al sacrificiului. Elevii Pavel Ștefan, Andreea Popescu și Svitlana Hrib au cucerit inimile celor prezenți prin sensibilitatea și profunzimea interpretărilor lor. Piese „Cât trăim pe acest pământ”, „Пісня про маму”, „Пăринții mei” și „Пісня про війну” au răsunat cu o încălțătură emoțională aparte, transmițând mesaje despre dragostea copiilor și respectul pentru părinți, suferințele provocate de război și prețuirea păcii. Vocile tinerilor interpreți, pline de sinceritate și căldură, au creat momente de pro-

fundă meditație asupra valorilor fundamentale ale familiei, iubirii și solidarității umane, stârnind emoție și admirație în rândul spectatorilor. În încheiere, toți participanții, elevi, profesori și invitați, s-au prins într-o horă mare a prieteniei care a reprezentat un simbol al păcii, al speranței și al legăturilor sufletești ce apropie oamenii dincolo de orice granițe, lăsând în inimile tuturor amintirea unei zile memorabile.

Prin activitățile desfășurate în cadrul proiectului educațional internațional „Busola prieteniei în grădina Europei”, partenerii implicați au arătat că educația, cultura și respectul reciproc reprezintă punți solide de legătură între comunități și generații. Întâlnirea de la Școala Gimnazială Culiceni a constituit o nouă dovadă a faptului că dialogul intercultural și colaborarea transfrontalieră contribuie la formarea unor valori comune bazate pe prietenie, solidaritate și pace.

Un rol deosebit în implementarea și susținerea acestui demers revine Uniunii Ucrainenilor din România, care, prin implicarea constantă și sprijinul oferit, contribuie la promovarea identității culturale, la consolidarea relațiilor de colaborare dintre instituțiile de învățământ din România și Ucraina și la dezvoltarea unor proiecte educaționale menite să apropie tinerii prin cunoaștere și respect reciproc. Prin susținerea acordată acestor inițiative, UUR își reafirmă angajamentul de a sprijini educația, dialogul intercultural și păstrarea patrimoniului spiritual și cultural al comunității ucrainene, promovând totodată valorile europene ale cooperării și bunei conviețuirii.

Ilie SAUCIUC

DIALOG ECONOMIC ȘI PARTENERIAT STRATEGIC, LA CERNĂUȚI

Camera de Comerț și Industrie Cernăuți împreună cu Camera de Comerț și Industrie Iași și cu Uniunea Ucrainenilor din România au organizat, sâmbătă, 4 iulie 2026, o întâlnire de afaceri a antreprenorilor români la Cernăuți, având drept motto „Oportunități pentru extinderea cooperării comerciale și economice dintre Ucraina și România și promovarea produselor producătorilor locali pe piața europeană”.

Consolidarea cooperării transfrontaliere și reconstrucția economică au reprezentat principalele obiective ale întâlnirii bilaterale de business desfășurate la Cernăuți, eveniment care a adus la aceeași masă lideri ai comunității de afaceri, oficiali locali și reprezentanți ai camerelor de comerț din România și Ucraina. Întâlnirea a avut loc într-un moment de maximă importanță regională, la scurt timp după deschiderea oficială de către Parlamentul European a primelor clustere de negociere pentru aderarea Ucrainei la Uniunea Europeană.

Întâlnirea de afaceri a avut drept scop stabilirea de noi legături comerciale și economice, activarea cooperării transfrontaliere reciproc avantajoase, stimularea cooperării mediului de afaceri pentru intrarea pe piețele internaționale, desfășurarea negocierilor cu potențiali parteneri și încheierea unui nou acord de parteneriat între Camerele de Comerț și Industrie Cernăuți și Iași.

În deschiderea evenimentului, președintele Camerei de Comerț și Industrie Cernăuți, Vasyl Lyakhovych, vice-

președintele Camerei de Comerț și Industrie a Ucrainei, Valeriy Korol, vicepreședintele Camerei de Comerț și Industrie a României, președintele Camerei de Comerț și Industrie Iași, Paul Butnariu, Consulul General al României la Cernăuți, Toma-Cristian Dacică, președintele Filialei Iași a UUR, Daniel Serdenciuc, și directorul Departamentului de Dezvoltare Regională al OVA Cernăuți, Valentin Dunaevskyi, au adresat participanților cuvinte de bun-venit, urând succes acestora în desfăș-

șurarea lucrărilor forumului economic. Partea oficială s-a încheiat cu semnarea unui acord de parteneriat între Camerele de Comerț și Industrie din Cernăuți și din Iași, urmat de înmânarea unei plachete comemorative domnului Paul Butnariu, președintelui Camerei de Comerț și Industrie Iași, cu ocazia aniversării a 175 de ani de la înființarea Camerei de Comerț și Industrie din Bucovina.

Evenimentul de la Cernăuți a facilitat dialogul direct între companii, prin sesiuni de matchmaking de tip Business-to-Business. Principalele domenii industriale reprezentate au inclus:

- Energie și energie verde: Soluții pentru independență energetică regională;
- Construcții și Materiale: Furnizarea de resurse pentru infrastructura

- civilă ucraineană;
- Agricultură și Industrie Alimentară: Optimizarea coridoarelor de export pentru cereale și produse procesate;
- IT și Tehnologii de Securitate: Sisteme software dual-use și securitate cibernetică;
- Cernăuți – Hub Regional al Dialogului Multicultural.

Delegația oamenilor de afaceri din România a inclus directori și reprezentanți ai unor întreprinderi, firme și asociații de afaceri din județul Iași, inclusiv ICG – Instal construct SRL, GW Laser Technology SRL (UZINEX), M.A. Cristina SRL, Tax Agency SRL, Magic Roial SRL, Asociația Vegania și altele.

În cadrul evenimentului, a fost organizată o expoziție a producătorilor ucraineni locali, la care au fost prezentate produsele companiilor Poliwarm SRL, Polieks Ukraine SRL, Leader SRL, Kinker SRL, Ottak SRL, Karat MPP, Parus TM etc. În aceeași zi, delegația oamenilor de afaceri români a vizitat principalele momente și standuri or-

ganizate cu ocazia Târgului Petrivsk, organizat la Cernăuți pentru prima dată de la invazia Federației Ruse în Ucraina, unde antreprenorii români au avut ocazia să se familiarizeze cu produsele altor producători locali, precum și cu cele ale întreprinderilor din regiunile învecinate.

Regiunea Cernăuți continuă să își demonstreze rolul de punte de legătură între cele două state. Așa cum s-a evidențiat și în cadrul platformelor locale recente, precum Forumul Re:Open Bukovyna, experiența unică de conviețuire armonioasă și interacțiune interetnică din Bucovina oferă climatul ideal de încredere pentru investiții pe termen lung.

Sprijinul constant oferit de structuri precum Consulatul General al României la Cernăuți și implicarea directă a Uniunii Ucrainenilor din România consolidează un parteneriat economic definit nu doar de oportunități financiare, ci și de o profundă solidaritate regională.

La finalul acțiunii, președintele Camerei de Comerț și Industrie din Cernăuți, dl Vasyl Lyakhovych, a exprimat mulțumiri și recunoștință conducerii Camerei de Comerț și Industrie Iași și Uniunii Ucrainenilor din România pentru sprijinul acordat în organizarea misiunii de afaceri și pentru poziția lor pro-ucraineană fermă în contextul agresiunii militare ruse împotriva Ucrainei.

Victor HRIHORCIUC,
prim-vicepreședintele
Filialei Iași a UUR

DANYLO HALYTKYI – MARE CNEAZ AL KIEVULUI, REGE AL STATULUI RUSI

La 13 iunie 2026, Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, în parteneriat cu specializarea Limba și literatura ucraineană din cadrul Facultății de Litere a Universității Babeș-Bolyai, a marcat „825 ani de la nașterea lui Danylo Halytskyi (1201-1263) – mare cneaz al Kievului, rege al Statului Rusi”, printr-o acțiune care a îmbinat armonios componentele științifică și artistică.

În debutul evenimentului, au răsunat imnurile de stat ale României și Ucrainei, după care a urmat cuvântul de deschidere al președintelui Filialei Cluj, conf. univ. dr. Ioan Herbil, care a mulțumit celor prezenți pentru participare și a evocat personalitatea coplesitoare a lui Danylo Halytskyi în comunicarea intitulată «Король Данило Галицький – продовжувач європейського курсу України» („Regele Danylo Halytskyi – continuatorul drumului european al Ucrainei”).

După prezentarea numeroaselor informații relevante referitoare la rolul pe care regele Danylo Galițianul l-a jucat în dezvoltarea relațiilor statului Rusi cu țările occidentale, a fost menționat faptul că acesta a moștenit coroana de la Iaropolk-Petro, al treilea fiu al marelui cneaz al Kievului Iziaslav Iaroslavici, și nepotul marelui cneaz al Kievului, Iaroslav cel Înțelept, care fusese încoronat chiar la Roma în anul 1075 de către Papa Grigore al VII-lea.

Astfel, regele Danylo Romanovyci (1201–1264), cunoscut și sub numele de Danylo Galițianul, este una dintre cele mai importante personalități din istoria medievală a Ucrainei. El a fost conducătorul Principatului Halyci-Volynia și următorul suveran încoronat cu titlul de „Rege al Statului Rusi”, contribuind la consolidarea acestuia și la apropierea de Europa.

Ceremonia de încoronare a avut loc în anul 1253, la Dorohycin, unde Danylo a fost înscăunat rege de către legatul Papei Inocențiu al IV-lea, abatele Opi-zo. Papa i-a trimis însemnele regale – coroana, sceptrul și globul cruciger – recunoscând astfel importanța politică a statului condus de Danylo. Prin această încoronare, statul Rusi a dobândit prestigiu internațional și a fost recunoscut ca parte a lumii politice europene.

Acceptarea coroanei nu a avut doar o semnificație religioasă sau simbolică. Danylo urmărea să obțină sprijinul statelor occidentale în lupta împotriva Hoardei de Aur și să întărească relațiile cu Europa. Totodată, el era interesat de politica din Europa Centrală, inclusiv de disputa pentru moștenirea Austriei și de extinderea influenței asupra teritoriilor locuite de lituanieni, prusaci și iotvingieni.

Deși ajutorul militar promis de Occident nu s-a materializat, Danylo nu a renunțat la lupta împotriva mongolilor. Între anii 1254–1255, el a organizat campanii militare de succes împotriva trupelor Hoardei de Aur, conduse de Kuremsa, recucerind

teritorii importante și obținând unele dintre primele victorii importante ale popoarelor slave împotriva mongolilor după cucerirea acestora. În același timp, Danylo a continuat să dezvolte economia, comerțul și orașele regatului său.

După încoronarea din anul 1253, documentele occidentale folosesc tot mai des denumirea de „Regatul statului Rusi”, ceea ce demonstrează recunoașterea internațională a statului condus de Danylo. Acest titlu reflecta poziția sa de suveran european și legitimitatea dinastiei sale.

Un alt aspect important al domniei sale îl reprezintă relațiile cu Imperiul Mongol. Deși Danylo este considerat unul dintre principalii conducători care au încercat să reziste dominației Hoardei de Aur, situația politică era extrem de dificilă. Invaziile mongole începuseră cu mult înaintea venirii sale la putere. În anul 1223, tânărul Danylo a participat la bătălia de pe râul Kalka împotriva mongolilor, unde a fost rănit, iar armatele sale au suferit o înfrângere grea. Această experiență a demonstrat celorlalte monarhii europene forța militară a noului imperiu din răsărit.

În timpul mării invazii mongole din anii 1237–1241, Danylo nu a încercat o confruntare directă, conștient că armata sa nu putea învinge o forță atât de numeroasă. În 1246, el a mers personal la hanul Batu pentru a obține confirmarea dreptului de a conduce propriile sale teritorii. În urma acestei întâlniri a primit „iarlıkul” – documentul prin care hanul îi recunoștea autoritatea asupra ținuturilor sale, cu obligația de a plăti tribut și de a accepta formal suzeranitatea Hoardei de Aur.

Deși această călătorie putea fi interpretată ca un act de supunere, mulți istorici o consideră mai degrabă un exemplu de diplomatie realistă. Danylo a reușit să-și păstreze statul, să evite distrugerea populației și să câștige timp pentru reorganizarea armatei și consolidarea cetăților. Potrivit cronicilor, întoarcerea sa de la han a fost extrem de emoționantă, iar întâlnirea cu fratele său, Vasyloko, este descrisă ca unul dintre puținele momente în care marele conducător și-a arătat deschis suferința.

Anii următori i-au permis să-și întărească regatul și să reia lupta împotriva Hoardei de Aur. În același timp, prestigiul său pe plan internațional a crescut considerabil. Relațiile diplomatice cu Regatul Ungariei s-au îmbunătățit, fiind încheiată o alianță prin căsătoria fiului său cu o prințesă maghiară, fapt care demonstra recunoașterea importanței politice a Regatului statului Rusi în Europa Centrală.

Astfel, Danylo Romanovyci nu a fost doar un războinic, ci și un diplomat abil. Prin deciziile sale, el a reușit să salveze statul într-o perioadă extrem de dificilă și să mențină vie tradiția statalității, consolidând orientarea europeană a regatului său.

Regele Danylo a murit în anul 1264, în orașul Holm (astăzi Chełm, în Polonia), unde a fost înmormântat în biserica ridicată chiar de el. Cronicarii vremii l-au descris ca pe un conducător înțelept, comparându-l cu regele Solomon. Istoricii îl consideră unul dintre cei mai mari conducători ai statului medieval Rusi și una dintre cele mai importante figuri din istoria veche a Ucrainei.

Soarta coroanei sale rămâne necunoscută. De-a lungul timpului au apărut numeroase legende și ipoteze despre dispariția acesteia, însă nu există dovezi istorice care să confirme cu certitudine ce s-a întâmplat cu originalul. Din acest motiv, în prezent există doar reconstrucții moderne ale coroanei regelui Danylo.

Doamna Maria Kahui a continuat ideile enunțate anterior în comunicarea intitulată «Данило Галицький – король Русі та один із найважливіших правителів України» („Danylo Halytskyi – regele statului Rusi și unul dintre cei mai importanți conducători ai Ucrainei”), accentuând faptul că, prin întreaga sa activitate politică și militară, Danylo Romanovyci a demonstrat că statul pe care îl conducea făcea parte din spațiul european și că își dorea independența față de dominația mongolă. Moștenirea sa istorică rămâne un simbol al continuității statalității și al orientării europene a Ucrainei.

Olha Senyshyn, redactorul ziarului „Clopoțelul”, a vorbit audienței despre fapte mai puțin cunoscute din biografia regelui, despre mituri legate de viața și

activitatea acestuia, însă un fapt de necontestat rămâne magnitudinea domniei regelui Danylo, al cărui cneaz, în perioadele de maximă extindere, ajungea până la Kiev și se întindea pe teritorii care depășesc cu mult ceea ce numim astăzi Galiția sau Volynia. Acesta includea ținutul istoric Bolohov, care cuprindea parțial actualele regiuni Hmelnytskyi și Vinnyția, precum și Podolia. De asemenea, se extindea asupra unor teritorii din actualele Belarus, Polonia și din regiunea transcarpatică a Ucrainei. Din componența acestui cneazat mai făceau parte și unele teritorii care astăzi aparțin României, inclusiv Bucovina cu orașul Suceava, precum și zone de-a lungul Mării Negre până la orașul Galați și chiar dincolo de acesta.

A urmat un film documentar despre biografia regelui Danylo, după care au fost citite poezii dedicate acestuia, și anume: Tetiana Tytsyna («Данило Галицький» de Oleksandr Maciul), Olena Ponomarenko («Король Данило» de Oleksandr Oles), Tetiana Zacharova («Звідки в міста назва Львів» de Maria Horosnytko), Iryna Schur («Данило Галицький» de Stepan Babii) și Olha Pavliuk, care a citit poezii proprii – «Волинь», «Варто жити».

Ca de fiecare dată, evenimentul organizat de Filiala Cluj a UUR a reprezentat un prilej de îmbogățire culturală și emoțională, înscriindu-se în dezideratele Uniunii Ucrainenilor din România privind promovarea culturală și identitară a ucrainenilor.

Conf. univ. dr. Ioan HERBIL,
președintele Filialei Cluj a UUR

CONCURSUL NAȚIONAL „ISTORIA ȘI TRADIȚIILE UCRAINENILOR”

– EDIȚIA A XVI-A –

În perioada 22–24 mai 2026, municipiul Suceava a devenit centrul promovării patrimoniului cultural ucrainean din România, găzduind cea de-a XVI-a ediție a Concursului Național „Istoria și tradițiile ucrainenilor din România”. Evenimentul, inclus în calendarul concursurilor naționale școlare finanțate de Ministerul Educației și Cercetării, a fost organizat de Inspectoratul Școlar Județean Suceava și Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, în parteneriat cu Uniunea Ucrainenilor din România (UUR), Filiala Suceava.

Concursul a reunit aproape 150 de elevi talentați din șapte județe ale țării – Suceava, Botoșani, Maramureș, Satu Mare, Arad, Caraș-Severin și Timiș – oferindu-le oportunitatea de a-și exprima creativitatea, de a-și valorifica identitatea culturală și de a contribui la păstrarea și promovarea tradițiilor comunității ucrainene din România.

La festivitatea de deschidere au fost prezenți reprezentanți ai autorităților centrale și locale, ai mediului educațional și ai comunității ucrainene: Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Mariana Vicsai, consilier în cadrul DGMD a Direcției Minorității, Ministerul Educației și Cercetării, Camelia Damian, subprefect al județului Suceava, Petru Crăciun, inspector școlar general adjunct, Ilie Sauciuc, inspector pentru minoritatea ucraineană, Daniel Hrenciuc, inspector școlar pentru disciplina istorie, Gabriela Hisem, inspector pentru limba engleză și germană, în cadrul ISJ Suceava, și Ana Alina Grijac, inspector școlar pentru minoritatea ucraineană, în cadrul ISJ Maramureș. De asemenea, au participat insp. Lucia Mihoc, inițiatora concursului, pr. Mihai Cobziuc, consilier eparhial la Biroul pentru Relații cu Minoritățile din cadrul Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, dar și conducerea instituției gazdă, reprezentată de prof. dr. Silvia Corina Nuțu, director al Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Suceava, și prof. dr. Anamaria Popescu, director adjunct.

Evaluarea concurenților a fost realizată de o comisie centrală alcătuită din profesori de limba ucraineană și specialiști în domeniul artistic și educațional: președinte – conf. univ. dr. Ana-Maria Gavriliu, Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” – Suceava, președinte executiv – Mariana Vicsai, consilier MEC, secretar – prof. dr. Silvia-Corina Nuțu și membrii: insp. prof. Ilie Sauciuc, prof. Loredana Ceică, insp. școlar pentru arte în cadrul ISJ Suceava, prof. Claudia Hriniciuc, insp. pentru minoritatea ucraineană în cadrul ISJ Botoșani, prof. Larisa Valentina Petrețchi, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș, prof. Carmen Crășmar de la Școala Gimnazială Baineț, prof. Zircă Ianoș de la Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret, prof. Mirabela Carpiac de la Școala Gimnazială „Petru Mușat” din Siret.

Concursul, inițiat în anul 2008 de prof. Lucia Mihoc, coordonat din anul 2023 de prof. Delia Martineac, s-a desfășurat pe patru secțiuni: „Eseu însoțit de PowerPoint”, „Fotografie”, „Prezentarea unui obicei” și „Prezentarea costumului popular”. Primele două secțiuni s-au desfășurat cu participare indirectă, prin transmiterea lucrărilor, însă momentele cele mai emoționante au fost cele din cadrul probelor cu prezență fizică, unde elevii au adus în fața publicului autenticitatea și frumusețea tradițiilor moștenite din familie și comunitate.

Participanții au oferit publicului o adevărată incursiune în universul cultural al comunității ucrainene, prezentând obiceiuri și tradiții specifice diferitelor momente ale anului. De la sărbătoarea Sfântului Andrei și superstițiile asociate nopții premergătoare, la colindele și jocul caprei din perioada sărbătorilor de iarnă, până la ritualurile de Paști, precum și la obiceiuri de pețit și nuntă, fiecare moment artistic a adus în prim-plan bogăția unei moșteniri culturale vii.

Echipa de organizare a concursului a fost formată din: insp. Ilie Sauciuc, director Silvia-Corina Nuțu, director adjunct, prof. dr. Anamaria Popescu, prof. dr. Mihaela-Delia Martineac – coordonator, insp. prof. dr. Daniel Hrenciuc, insp. prof. Lucia Mihoc, prof. Ionuț Hîrceag, prof. Alexandra Berinceanu, prof. Marcela Hopulele, prof. Letiția Franciuc, prof. Luminița Ștefănel, prof. Maria Cotos, prof. Cristina Maxim, prof. Oana Puiu și prof. Anamaria Timofociuc.

Elevii au impresionat prin autenticitate, purtând costume populare tradiționale și interpretând cântece vechi culese din satele lor, însoțite de dansuri specifice comunităților ucrainene din România. Emoția, respectul pentru rădăcini și mândria apartenenței culturale au transformat concursul într-o adevărată sărbătoare a identității.

Mai mult decât o competiție, Concursul Național „Istoria și tradițiile ucrainenilor din România” reprezintă un important demers educațional și cultural, care contribuie la păstrarea limbii, a memoriei colective și a valorilor unei minorități istorice importante din România.

Prin implicarea profesorilor, a elevilor și a comunităților locale, evenimentul a dovedit că tradițiile pot fi transmise cu succes noilor generații, devenind un liant puternic între trecut și viitor. Ediția din acest an a arătat, din nou, că Suceava rămâne un spațiu al dialogului intercultural și al respectului pentru diversitate.

Rezultatele Concursului Național „Istoria și tradițiile ucrainenilor”, ediția a XVI-a:

SECȚIUNEA PREZENTARE OBICEI Gimnaziu

Premiul I – Grupul *Huțulii din Paltinu*, Școala Gimnazială Vatra Moldoviței (Suceava), prof. Constantina Bursuc;

Premiul al II-lea – Grupul *Nadia – Călinești Cuparencu*, Școala Gimnazială Șerbăuți (Suceava), prof. Loredana Mândrășteanu;

Premiul al III-lea – Grupul *Tinerii huțuli*, Școala Gimnazială Valea Vișeuului (Maramureș), prof. Mihaela Rusnak;

Premiul al III-lea – Drajmici Teodora Elena, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Vatra Moldoviței (Suceava), prof. Ilie Sauciuc;

Liceu

Premiul I – Grupul *Lastivka*, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției, prof. Tamara Sicoe;

Premiul al II-lea – Ivanovici Paula, clasa a X-a, Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, prof. Mihaela-Delia Martineac;

Premiul al II-lea – Grupul din Lugoj, Liceul Teoretic „Iulia Hașdeu” din Lugoj (Timiș), prof. Violeta Manzur;

Premiul al III-lea – Duet instrumental, Colegiul Tehnic „Regele Ferdinand I” din Rădăuți (Suceava), prof. Carmen Casoinic.

SECȚIUNEA PREZENTARE COSTUM POPULAR Gimnaziu

Premiul I – Ciornei Daniel, clasa a V-a, Școala Gimnazială „Ion Aflorei” din Izvoarele Sucevei (Suceava), prof. Geta Dobranschi;

Premiul al II-lea – Aneci Irina, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Vatra Moldoviței (Suceava), prof. Constantina Bursuc;

Premiul al III-lea – Oblesniuc Ioana, clasa a VII-a, Liceul Tehnologic „Vasile Coceă” din Moldovița (Suceava), prof. Cerasela Ciornei;

Mențiune – Aneci Casian, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Vatra Moldoviței (Suceava), prof. Constantina Bursuc;

Mențiune – Stremciuc Anamaria, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Șerbăuți (Suceava) prof. Alina Mazureac;

Mențiune – Ghețeș Anna-Mara, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Brodina (Suceava), prof. Viorica Coneac;

Mențiune – Harasemiuc Andreea, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Ulma (Suceava), prof. Nicolai Șutac.

Liceu

Premiul I – Hanțig Amalia Delia și Clipei Alexandra, clasa a XI-a, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției, prof. Larisa Maticiu;

Premiul al II-lea – Crejenovschi Daniela, clasa a XII-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret (Suceava), prof. Antoneta Crainiciuc;

Premiul al III-lea – Vacaru Erika Maria, clasa a X-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret (Suceava), prof. Antoneta Crainiciuc;

Mențiune – Grigoriuc Cezarina, clasa a IX-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret (Suceava), prof. Antoneta Crainiciuc.

SECȚIUNEA ESEU Gimnaziu și liceu

Premiul I – Dorubeț Valentin, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Brodina (Suceava), prof. Viorica Coneac;

Premiul al II-lea – Bacea Alexia Sara, clasa a VI-a, Școala Gimnazială Rona de Sus (Maramureș), prof. Iuliana Babota;

Premiul al III-lea – Cozariuc Alexandru, clasa a IX-a, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret (Suceava), prof. Antoneta Crainiciuc;

Mențiune – Nejnc Delia, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială Bălcăuți (Suceava), prof. Anca-Mariana Știubianu;

(Continuare la pagina 11)

Mihaela-Delia MARTINEAC

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PE VALEA RUSCOVEI

La invitația domnului Pinte Mariciuc, președintele Organizației locale Ruscova a UUR, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a participat duminică, 21 iunie, la manifestarea „Tradiții și obiceiuri pe Valea Ruscovei”, un eveniment cu o bogată tradiție și o puternică încărcătură simbolică pentru comunitatea ucraineană, dedicat celebrării și promovării patrimoniului cultural ucrainean.

În intervenția sa, președintele UUR a subliniat faptul că, dintre cele peste 500 de evenimente organizate anual de Uniunea Ucrainenilor din România, o parte semnificativă este dedicată păstrării și promovării culturii, identității și limbii materne ucrainene. Acesta a arătat că Valea Ruscovei și, în mod special, localitatea Ruscova reprezintă un adevărat centru al acestei efervescențe culturale și spirituale. Totodată, a evocat semnificația personală aparte a acestui loc, amintind că, în urmă cu 35 de ani, pe când era copil, a urcat pentru prima dată pe scena acestui eveniment, considerând respectivul fapt o dovadă a continuității și trăiniciei unor manifestări care unesc generațiile prin tradiție și valori comune.

Deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a evidențiat, de asemenea, că succesul, amploarea și continuitatea acestor acțiuni culturale nu ar fi posibile fără devotamentul celor implicați în organizarea lor. În acest context, a apreciat activitatea desfășurată de Pinte Mariciuc și de membrii Biroului Organizației locale Ruscova a UUR, care depun eforturi constante pentru organizarea unor evenimente de înaltă ținută. Cu acest prilej, i-a invitat pe membrii comitetului și ai biroului local să primească recunoștința și aplauzele celor prezenți, mulțumindu-le pentru munca desfășurată în slujba comunității. Prin implicarea lor activă în plan cultural, civic și comunitar, Organizația locală Ruscova a

UUR reprezintă un important factor de progres și coeziune.

În mesajul său, președintele UUR a evidențiat și rolul deosebit pe care Ruscova și organizația locală a Uniunii îl au în consolidarea relațiilor transfrontaliere. Prin activitatea desfășurată, acestea contribuie la sprijinirea comunităților din Ucraina și Republica Moldova, oferindu-le acces la experiența și

tru parcursul european al Republicii Moldova și al Ucrainei. Prin dialog și colaborare sunt dezvoltate numeroase proiecte și acorduri menite să contribuie la prosperitatea comunităților de pe ambele maluri ale frontierei.

Totodată, Nicolae-Miroslav Petrețchi a adresat un mesaj de recunoștință tuturor celor prezenți pentru eforturile depuse în vederea transmiterii către tinerele generații a patrimoniului identitar păstrat pe aceste meleaguri de secole. Acesta a arătat că numărul mare de copii și tineri participanți reprezintă cea mai clară dovadă a faptului că, în pofida contextului geopolitic dificil, comunitatea ucraineană își păstrează rădăcinile puternice și continuă să își promoveze valorile și identitatea. De asemenea, i-a urat lui Pinte Mariciuc multă sănătate, putere de muncă și succes în continuarea activităților dedicate comunității și promovării tradițiilor.

La eveniment au fost prezenți membri ai Consiliului (Radei) Uniunii Ucrainenilor din România, prim-vicepreședintele UUR Vasile Pasenciuc, vicepreședinții Anna Sambor și Ioan Recalo, președintele Filialei Maramureș a UUR, Miroslav Petrețchi, președintele Organizației locale Poienile de sub Munte a UUR, Serghei Stuleanic, precum și președinta UFUR, Mirela Ciucur.

De asemenea, au onorat manifestarea cu prezența lor inspectorul școlar pentru minoritatea ucraineană din cadrul IȘJ Maramureș, Ana Alina Grijac, directorul și directorul adjunct ai Școlii Profesionale Ruscova, Nastaca Ostaș și Ioan Bodnar, precum și reprezentanți din Ucraina și Republica Moldova, a căror participare a contribuit la succesul acestei sărbători dedicate solidarității, identității și valorilor comunității ucrainene.

Sursa: www.uur.ro

CONCURSUL NAȚIONAL „ISTORIA ȘI TRADIȚIILE UCRAINENILOR”, EDIȚIA A XVI-A

(Urmare de la pagina 10)

Mențiune – Ciuverca Valentina, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Vatra Moldoviței (Suceava), prof. Ilie Sauciuc;

Mențiune – Crâstea Anișoara, clasa a X-a, Liceul Teoretic „Iulia Hașdeu” din Lugoj (Timiș), prof. Violeta Manzur;

Mențiune – Popovici Paul Iwan, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială Cornuțel (Caraș-Severin), prof. Mihai Bobic.

SECȚIUNEA FOTOGRAFIE

Gimnaziu și liceu

Premiul I – Naida Iustina, clasa a IX-a, Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, prof. Mihaela-Delia Martineac;

Premiul al II-lea – Ștefan Bianca Adina, clasa a XI-a, Liceul Teoretic „Iulia Hașdeu” din Lugoj (Timiș), prof. Violeta Manzur;

Premiul al III-lea – Dănilă Beatrice, clasa a V-a, Școala Gimnazială Sacu (Caraș-Severin), prof. Livia Bobic;

Mențiune – Dutceac Nicoleta, clasa a VIII-a, Școala Gimnazială Ulma (Suceava), prof. Andreea Francovschi;

Mențiune – Logoș Mihai, clasa a VII-a, Școala Gimnazială Târnova (Arad), prof. Anna Hanțig;

Mențiune – Clipei Ruth, clasa a VI-a, Școala Gimnazială „Gellert Sandor” din Micula (Satu Mare), prof. Horvat Adriana Bejera.

ANUNȚ

În atenția tuturor membrilor Uniunii Ucrainenilor din România,

Vă aducem la cunoștință că Uniunea Ucrainenilor din România desfășoară în prezent un proces amplu de revizuire și actualizare a situației membrilor, în scopul asigurării unei evidențe corecte, transparente și conforme cu prevederile statutare și cu situația efectivă a membrilor activi.

Uniunea Ucrainenilor din România invită toți membrii să participe activ la acest proces de actualizare și clarificare administrativă prin confirmarea și, după caz, completarea informațiilor privind statutul propriu de membru.

Această acțiune este esențială pentru buna funcționare a Uniunii și pentru ca fiecare membru să beneficieze de toate drepturile și oportunitățile oferite de comunitatea noastră.

Vă rugăm să sprijiniți acest demers și să vă implicați!

„MÂINI UNITE – VISURI ÎMPLINITE”: SCHIMB DE EXPERIENȚĂ LA DYMKA A ȘCOLILOR DIN SUCEAVA

Vineri, 29 mai 2026, o delegație din județul Suceava a participat la un schimb de experiență desfășurat la Dymka, în cadrul Proiectului educațional multicultural de colaborare bilaterală „Mâini unite – Visuri împlinite”, inițiat între Școala Gimnazială „Bogdan Vodă” din Rădăuți, reprezentată de prof. Radu Munteanu, Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, reprezentat de dir. prof. Silvia-Corina Nuțu, Uniunea Ucrainenilor din România – Filiala Suceava, reprezentată de președintele Ilie Sauciuc, și Liceul Dymka din regiunea Cernăuți, Ucraina, reprezentat de prof. Vasyl Humelnyk.

Delegația suceveană a fost formată din reprezentanți ai instituțiilor partenere. Din partea Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Suceava au participat directorul adjunct, prof. Anamaria Popescu, prof. Delia-Mihaela Martineac, coordonator al proiectului, și prof. pentru învățământ primar Maria Cotos. Școala Gimnazială „Bogdan Vodă” din Rădăuți a fost reprezentată de directorul prof. Radu Munteanu, prof. Veronica Anton, prof. Rodica Olărean și secretarul Angelica Munteanu.

Parteneriatul educațional a fost inițiat în anul școlar precedent și a fost reînnoit la data de 18 decembrie 2025, consolidând relațiile de colaborare dintre instituțiile de învățământ și organizațiile implicate în promovarea dialogului intercultural și a valorilor comune.

Chiar la sosire, delegația din România a avut prilejul de a asista la un moment profund emoțio-

nant și dureros pentru comunitatea locală: întâmpinarea trupului neînsuflăit al unui soldat ucrainean, revenit în localitatea natală, pentru a fi condus pe ultimul drum. Acest eveniment a adus o profundă tristețe în sufletele tuturor celor prezenți și a evidențiat, într-un mod cutremurător, realitatea războiului care continuă să afecteze Ucraina. Pentru membrii delegației, contactul direct cu suferința comunității locale a fost deosebit de marcant, oferind o imagine vie a prețului uman al conflictului, care răpește zilnic viețile militarilor și ale civililor nevinoși, lăsând în urmă familii îndurerate, copii orfani și mame copleșite de durere.

Echipa școlii gazdă, alături de directorul prof. Vasyl Humelnyk și directorul adjunct prof. Olena Svityk, a oferit o primire deosebit de călduroasă de-

legației din Suceava. Elevii Liceului din Dymka au pregătit un emoționant program artistic desfășurat sub genericul „Cu dor de rădăcini”, menit să evidențieze bogăția patrimoniului cultural și atașamentul tinerei generații față de valorile moștenite de la înaintași. Îmbrăcați cu mândrie în frumoase costume populare specifice zonei Bucovinei, copiii au adus în fața invitaților un spectacol plin de culoare și sensibilitate, interpretând cântece tradiționale și prezentând dansuri populare păstrate cu grijă din generație în generație. Momentul artistic a fost încărcat de emoție, cu atât mai mult, cu cât ne aflăm într-o perioadă marcată de suferințele provocate de război. Cu inocența și sinceritatea specifice vârstei, copiii au transmis un mesaj puternic de speranță și solidaritate, exprimându-și dorința de a trăi în pace, într-o țară liberă și prosperă, în care bucuria copilăriei să nu fie umbră de zgometul armelor. Prin cântecele și dansurile lor, elevii au oferit celor prezenți o lecție de demnitate, curaj și iubire față de identitatea culturală și valorile care unesc comunitățile de pe ambele părți ale graniței.

În cea de-a doua parte a programului, a avut loc o masă rotundă cu tema „Diversitate și unitate – modele educaționale incluzive”, în cadrul căreia participanții au discutat despre bune practici educaționale, incluziunea școlară, promovarea multiculturalismului și rolul educației în consolidarea relațiilor dintre comunitățile de la graniță.

Proiectul „Mâini unite – Visuri împlinite” contribuie la dezvoltarea unor legături durabile între instituțiile partenere, la promovarea valorilor europene și la formarea unei generații de tineri deschiși dialogului, respectului reciproc și cooperării internaționale.

Delia MARTINEAC

Festivitatea de încheiere a anului școlar 2025-2026, la școlile din Botoșani unde studiază elevi de etnie ucraineană

În ziua de 19 iunie 2026, la școlile gimnaziale din comunele Căndești și Mihăileni, a avut loc festivitatea de încheiere a anului școlar 2025-2026. Elevii au cules roadele după un an școlar în care au muncit, au participat la activități formale și nonformale alături de profesorii care i-au îndrumat cu dăruire și profesionalism.

După cum era de așteptat, momente emoționante au oferit elevii claselor a VIII-a, care și-au luat „La revedere!” de la profesorii din școlile gimnaziale, urmând ca pașii lor să se îndrepte spre licee. În acest context, menționăm faptul că 10 elevi din județul Botoșani au optat pentru susținerea probelor la limba maternă ucraineană la Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă” din Siret și își doresc să urmeze cursurile liceului, la profilul filologie – ucraineană.

Elevii și domnii profesori au ținut să realizeze momente artistice specifice finalului de an școlar, iar doamnele director au trecut în revistă programele derulate în școlile din comunele Mihăileni și Căndești.

Doamna director Fercalo Simonica Lăcrămioara a felicitat elevii care s-au remarcat în mod deosebit, cu medii peste 9,50: la clasa a V-a s-au remarcat elevii Vătui Larisa, Pristavu Medeea, Danciuc Alexandra; la clasa a VI-a – Hrinciuc Daria, Olaru Miruna; la clasa a VIII-a – Pristavu Ben, Alexa Beatrice, Maței Lois. La finalul alocuțiunii, doamna director a menționat următoarele activități desfășurate în anul școlar 2025-2026 la nivelul instituției de învățământ: Programul Național de Reducere a Abandonului Școlar (PNRAS) și Programul PNRAS, aflat în derulare. Tot prin PNRR școala a beneficiat de proiectul „Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar din Comuna Mihăileni. Pentru educația timpurie se derulează proiectul european „Educație timpurie complementară în comuna Mihăileni” și „Pedagogie digitală pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar”, la care au participat toate cadrele didactice prin cursul de formare de la USV – Suceava.

La Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni, s-au desfășurat următoarele compe-

tiții: Olimpiada Națională de Limbă și Literatură Ucraineană – etapa județeană și Concursul de recitare a poeziei în limba maternă ucraineană – etapa județeană. Elevii din această unitate școlară au participat la diferite competiții, unde au obținut numeroase premii. Competițiile la care s-au înregistrat rezultate deosebite sunt: Concursul Național – „Tradiție, valoare sacră”, Concursul interjudețean „Paștele în sufletul copiilor”, „Formidabili”, „Euro – junior English My love”, Concursuri naționale de încondeiere a ouălor, desfășurate la: Școala Gimnazială Nr. 1 din Ciocănești, Suceava, Școala Gimnazială Nr. 1 din Vlădeni, Școala Gimnazială Nr. 1 din Căndești, Școala Gimnazială Zamostea din Suceava, Seminarul Teologic „Sfântul Ioan Iacob” din Dorohoi, la care se adaugă un parteneriat transfrontalier cu Liceul „Liderul”, Ion Neculce din Boian, Regiunea Cernăuți,

Ucraina. Unitatea de învățământ a desfășurat acțiuni comune în cadrul parteneriatelor semnate cu următoarele organizații și asociații: Uniunea Ucrainenilor din România – Filiala Botoșani, Asociația „Valoare Plus”, Asociația pentru Dezvoltarea Culturii și Tradițiilor Românești din Ucraina, Organizația „Pro Patrimoni”.

Doamna director Cristina Cobzaru a ținut să mulțumească elevilor, profesorilor, comunității și partenerilor instituționali pentru sprijinul acordat unității de învățământ în anul școlar 2025-2026 și a felicitat copiii pentru rezultatele deosebite. Dintre elevi, s-au remarcat cu medii peste 9,50 următorii: la clasa

a V-a – Pleșca Gabriela și Dumitraș Ianis; la clasa a VI-a – Iavorenciuc Ștefan Nicholas, Calancea Denis, Iulciuc Pavel, iar la clasa a VIII-a – Soltuzu Marta, Ivanciuc Bianca. Doamna director a menționat în alocuțiune următoarele aspecte relevante pentru Școala Gimnazială Nr. 1 din Căndești: Parteneriatul în cadrul Proiectului PROTECT – Program pentru Reducerea și Oprirea Comportamentelor de Tip Violent în Educație, Coeziune și Toleranță, implementat de Asociația Părinților Școlii „Petru Mușat”, în cadrul Programului SAVE (School Anti-Violence Ecosystem) coordonat de Fundația World Vision România și cofinanțat de Uniunea Europeană; Participarea la Concursul interjudețean de creație artistică și plastică „Paștele din sufletul copiilor” de la Școala Gimnazială Vlădeni; Participarea la Concursul interjudețean de cultură și civilizație românească „Tradiție – valoare sacră” de la Școala Gimnazială Ciocănești; Participarea la Olimpiada Națională de Limbă și Literatură Ucraineană Maternă – etapele județeană și națională (1 elev); Participarea la Concursul național de recitare a poeziei ucrainene – etapa județeană; Organizarea și participarea la Concursul Național Istoria și Tradițiile Ucrainenilor – etapa județeană; Proiectul educațional „Gust pentru sănătate. Obiceiuri sănătoase pentru o viață întreagă (învățământ preșcolar)”; Participarea în Proiectul educațional interjudețean cultural-artistic „ReCreația”; Parteneriatul cu Liceul cu Program Sportiv Botoșani – Cupa Moș Nicolae „Aleargă. Sari. Aruncă. Atletism pentru o viață sănătoasă”; Parteneriatul „Prin Educație spre vocație” cu Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Ioan Iacob” din Dorohoi; Parteneriatul cu organizația publică „Asociația dezvoltării culturii și tradițiilor românești Boianul Bucovinei”, Ucraina.

Festivitatea de încheiere a anului școlar 2025-2026 a marcat începutul vacanței de vară, a cuprins momente artistice, mesaje de mulțumire ale profesorilor, ale elevilor, ale diriginților și întâlniri cu părinții și comunitatea locală.

Cu acest prilej, Filiala Botoșani a UUR adresează mulțumiri tuturor partenerilor instituționali, cu mențiunea că în această perioadă vor exista activități de voluntariat la sediul din Rogojești, Programul „Școala de Vară” și alte acțiuni menite să reunească tinerii ucraineni în vederea îmbinării educației cu relaxarea, oferind un cadru nonformal pentru stimularea curiozității copiilor prin metode interactive.

Claudia HRINCIUC

FESTIVALUL MIERII „ALBINA UCRAINEANĂ ÎN DOBROGEA”

Într-o atmosferă de sărbătoare, natură și autenticitate, duminică, 14 iunie 2026, în Poiana Valea Morilor din localitatea Telița, jud. Tulcea, s-a desfășurat Festivalul mierii – „Albina ucraineană în Dobrogea”, eveniment, organizat de Organizația locală Telița a UUR, care a reunit comunitatea ucraineană din Tulcea în jurul tradițiilor, culturii și spiritului comunitar.

Manifestarea a reunit membri ai comunității ucrainene din județ, reprezentanți ai autorităților locale și numeroși participanți care au celebrat împreună valorile tradiționale, patrimoniul cultural și spiritul comunitar care definesc Dobrogea multiculturală.

Programul artistic a fost susținut de grupurile vocale „Pahuscea Lepa” (Telița), „Zadunaiska Sici” (Tulcea), „Lilia” (Fântâna Mare), „Veselka” (Caraorman), Grupul vocal fondator „Zadunaiska Sici” (Tulcea), „Zorocika” (Ciucurova), „Iasna Zora” (Murighiol) și „Ciorne More” (Sfântu Gheorghe), care au adus în fața publicului cântece tradiționale și portul popular ucrainean, contribuind la promovarea și conservarea identității culturale a comunității.

Succesul acestei ediții se datorează implicării membrilor Organizației locale Telița a UUR, coordonați de Ion Nichita, președintele organizației, precum și sprijinului financiar acordat de Uniunea Ucrainenilor din România. De asemenea, organizatorii au beneficiat de susținerea administrației locale, prin implicarea primarului comunei Frecăței, Marian Naiman, și a viceprimarului comunei, Dan

Iluță, care au participat la eveniment și au oferit diplome de recunoștință grupurilor participante pentru contribuția lor la promovarea și păstrarea tradițiilor.

La eveniment au fost prezenți Lucica Gherman, președinta Filialei Tulcea a UUR, alături de reprezentanții organizațiilor locale ale UUR din județul Tulcea, respectiv: Eugenia Mihalache – Organizația locală Tulcea, Ioana Tudor – Organizația locală Ciucurova, Georgeta Neagu – Organizația locală Fântâna Mare, Ion Nichita – Organizația locală Telița, Iordana Ivanov – Organizația locală Murighiol, Augustina Ioniță – Organizația locală Sfântu Gheorghe, Ion Maxim – Organizația locală Letea, reconfirmând unitatea și buna colaborare dintre structurile organizației și comunitățile locale.

Festivalul mierii „Albina ucraineană în Dobrogea” demonstrează încă o dată importanța parteneriatelor dintre comunitate, administrația locală și organizațiile culturale, oferind un cadru autentic pentru promovarea tradițiilor, dialogului între generații și consolidarea legăturilor dintre membrii comunității ucrainene din România.

Sursa: www.uur.ro

Hramul Bisericii Ortodoxe Ucrainene „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”

Luni, 29 iunie 2026, comunitatea ucraineană din municipiul Suceava a sărbătorit hramul bisericii ortodoxe ucrainene închinată Sfinților Apostoli Petru și Pavel, una dintre cele mai importante sărbători religioase din Calendarul ortodox. Pentru credincioșii ucraineni din Suceava, această zi are o semnificație aparte, întrucât îi cinstește pe ocrotitorii spirituali ai singurului lăcaș de cult ortodox ucrainean din municipiu. Sfinții Apostoli Petru și Pavel sunt cinstiți ca stâlpi ai Bisericii creștine și modele de credință, jertfelnicie și slujire. Hramul bisericii a constituit un bun prilej de reunire a ucrainenilor din Suceava și din localitățile învecinate, în jurul valorilor care le definesc identitatea spirituală și culturală.

Evenimentul se înscrie în cadrul proiectului religios „Spiritualitatea ortodoxă ucraineană în municipiul Suceava”, inițiat în anul 2021 de președinta Organizației municipale Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România, Lucia Mihoc, în colaborare cu președintele Filialei UUR Suceava, Ilie Sauciuc.

Proiectul urmărește promovarea valorilor spirituale și culturale ale etniei ucrainene din municipiul Suceava, precum și consolidarea legăturilor dintre comunitățile de ucraineni din județ, prin susținerea vieții religioase și a tradițiilor specifice.

Sfânta Liturghie a fost oficiată bilingv, în limbile ucraineană și română, de un sobor de preoți din mai multe parohii ale județului. Din sobor au făcut parte părintele paroh Daniel Leuciuc, părintele coslujitor Pavel Burtilă, părintele Ioan Marișca (Țibeni), părintele Constantin Bailău (Gura Solcii), părintele Hristofor Mocanu, starețul Mănăstirii Poiana Dolhasca, părintele Florin Melinte (Parohia Mihoveni), părintele Bogdan Văideanu (Parohia „Sfântul Simeon” din Suceava) și părintele Nicolae Moroșan de la Catedrala „Nașterea Maicii Domnului” din Gura Humorului.

La slujbă au participat numeroși credincioși de etnie ucraineană și români din parohie, dar și credincioși din alte localități cu populație ucraineană

din județ. De asemenea, au fost prezenți membri și reprezentanți ai Uniunii Ucrainenilor din România: Lucia Mihoc, președinta Organizației municipale Suceava, Delia Martineac, vicepreședinta organizației municipale, Alina Mazureac, președinta Organizației UUR Șerbăuți, și Nadia Boiciuc, președinta Organizației UUR Moldova Sulița și membră a Comitetului județean al UUR.

La eveniment au fost prezente doamna Silvia-Corina Nuțu, directorul Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Suceava, alături de doamna Anamaria Popescu, director adjunct al instituției. Prezența acestora a evidențiat buna colaborare dintre comunitatea ucraineană și unitatea de învățământ, singura din municipiul Suceava care găzduiește grupe de studiu pentru limba maternă ucraineană.

La finalul Sfintei Liturghii, au fost adresate mulțumiri conducerii Uniunii Ucrainenilor din România, în mod special președintelui UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, precum și președintelui Filialei UUR Suceava, Ilie Sauciuc, pentru sprijinul constant acordat bisericii și proiectelor dedicate păstrării identității spirituale și culturale a comunității ucrainene.

Prin participarea numeroasă a credincioșilor și a reprezentanților Uniunii Ucrainenilor din România, evenimentul arată importanța credinței ca element de coeziune și de transmitere a adevăratelor valori care ne definesc.

Delia MARTINEAC

Dialog între culturi prin literatură

Cu prilejul Zilei Mondiale a Diversității Culturale pentru Dialog și Dezvoltare, marcată anual la 21 mai, Filiala „Ion Creangă” a Bibliotecii Metropolitane București a găzduit evenimentul *Lecturi interculturale*, dedicat dialogului dintre culturi și promovării patrimoniului spiritual al minorităților naționale din România. Manifestarea a fost organizată de Departamentul pentru Relații Interetnice în parteneriat cu Biblioteca Metropolitană București și a reunit reprezentanți ai mai multor comunități etnice din țară.

La întâlnire au participat scriitori, poeți, dramaturgi, istorici și oameni de cultură aparținând minorităților elenă, bulgară, ucraineană, maghiară, sârbă, rusă-lipoveană, albaneză, italiană și macedoneană. În cadrul lecturilor publice, invitații au prezentat fragmente din creațiile proprii, traduceri și texte reprezentative pentru literatura comunităților pe care le reprezintă.

Din partea Uniunii Ucrainenilor din România a participat scriitorul Mihai Hafia Traista, care a susținut o intervenție amplă despre literatura ucraineană din România și rolul acesteia în păstrarea identității culturale a comunității ucrainene. Acesta a vorbit despre volumele de poezie, proză, traduceri și publicațiile culturale apărute de-a lungul timpului sub egida Uniunii Ucrainenilor din România, evidențiind contribuția importantă pe care această organizație o are în susținerea și promovarea limbii și culturii ucrainene în spațiul românesc.

Mihai Hafia Traista, în intervenția sa, a făcut referire și la situația actuală a literaturii din Ucraina, subliniind dificultățile prin care trec scriitorii ucraineni în contextul războiului și al dramelor umane provocate de conflict. El a vorbit despre literatura ca formă de rezistență spirituală, despre nevoia de a păstra memoria și identitatea unui popor prin cultură și despre responsabilitatea scriitorului în vremuri de criză. Totodată, autorul a atras atenția asupra faptului că literatura ucraineană contemporană traversează o perioadă profundă și dramatică, în care

Mihai Hafia TRAISTA

Există momente în care poezia reușește să creze o legătură dincolo de cuvinte, iar emoția devine limbaj comun pentru toți cei prezenți. Așa s-a întâmplat și în cadrul evenimentelor dedicate proiectelor *Emoție, cuvânt, culoare* (decembrie 2025, Școala Gimnazială Bălcăuți), *Sărbătoarea Limbii Materne* (14 februarie 2026, Bălcăuți) și *Conviețuirii* (17 mai 2026, Negostina), unde elevii au demonstrat că literatura poate apropia culturi, sensibilități și suflete.

Unul dintre cele mai emoționante momente ale manifestărilor a fost recitarea poeziei „Moartea căprioarei” de Nicolae Labiș, interpretată de eleva Maria Couțun. Sensibilitatea și profunzimea cu care a rostit versurile au transformat fiecare apariție scenică într-un adevărat act artistic, capabil să transmită publicului tristețea, fragilitatea și umanitatea textului poetic.

Întrebată ce a atras-o la această poezie, Maria a mărturisit cu sinceritate că, la început, a fost surprinsă de lungimea textului. Poezia i-a fost recomandată de doamna profesoară de limba și literatura română Lăcrămioara Grigoriuc, care a intuit încă de la început sensibilitatea cu care ea ar putea reda dramatismul și emoția versurilor lui Nicolae Labiș.

Profesoara a mărturisit că alegerea nu a fost întâmplătoare: „M-am gândit la Maria pentru că știam că nu va recita doar niște versuri, ci va reuși să trăiască poezia. «Moartea căprioarei» are nevoie de sensibilitate, de sinceritate și de acea emoție care nu se poate învăța. Am simțit că ea poate transforma poezia într-o stare pe care publicul să o simtă cu adevărat”.

După lectura poeziei, și Maria a simțit că textul a atins-o profund: „După ce am citit-o, m-a marcat foarte mult, lăsându-mă cu un gând de tristețe care m-a răscolit și a rămas în mine și acum. Este o poezie care, cu toate că este lungă, nu m-a împiedicat să o învăț, pentru că mi-a plăcut foarte mult”.

Despre emoția recitării în fața publicului, eleva a vorbit ca despre o experiență intensă și profund personală: „De fiecare dată când o recit, mă simt de parcă sunt în pielea băiatului și re trăiesc momentul morții căprioarei”. Unul dintre versurile care o impresionează de fiecare dată este „Când tata mi-a șuierat cu bucurie: «avem carne»”, deoarece, după cum spune ea, „este un contrast dintre tristețea copilului și bucuria tatălui, dar care, în același timp, mă face să îl înțeleg pe tata pentru că el are o familie de întreținut”.

Maria a vorbit și despre emoțiile diferite pe care le-a trăit la fiecare eveniment. Dacă primul moment artistic a fost mai relaxat, fiind fără public, al doilea a venit cu multă presiune din cauza audienței nume-

roase: „Participarea la Ziua Limbii Materne a fost mult mai dificilă din punct de vedere al stresului, dar după ce am văzut reacția publicului, m-am liniștit”. La următoarea apariție scenică, emoțiile au fost mai mici, căci „Eram sigură pe mine, deoarece deja mă obișnuisem cu publicul și cu recitarea”.

O reacție care i-a rămas aproape de suflet a fost cea a domnului profesor Eusebie Frăseneiuc: „Am văzut cum mă privea cu multă emoție și recita poezia în același timp cu mine”.

Alături de poezia în limba română, elevii au adus în scenă și recitări în limba ucraineană, contribuind la atmosfera de dialog cultural și respect reciproc. Maria a povestit că primul ei concurs de recitare în limba ucraineană a avut loc în perioada pandemiei, când a trebuit să se filmeze, iar experiența a ajutat-o să capete încredere. Mai târziu, îndrumarea profesoarelor sale a determinat-o să participe la tot mai multe concursuri.

Cu sinceritate, eleva a mărturisit și dificultățile pe care le întâmpină: „De fiecare dată când recit în limba ucraineană, nu sunt sigură pe mine din cauza accentului meu românesc. Simt că nu pronunț cuvintele bine, oricât de mult m-aș strădui. Totuși, muncesc din greu pentru a mă perfecționa”.

Participarea la aceste evenimente i-a oferit și ocazia de a descoperi mai profund cultura ucraineană: „Am aflat despre cazaci prin rimele lui Șevcenko și am cugetat prin poezia Lesei Ukrainka”.

creația literară devine mărturie a suferinței, dar și a speranței.

În spiritul dialogului intercultural promovat de eveniment, scriitorul a propus înființarea unui cenuclu literar interetnic, care să reunească autori aparținând diferitelor minorități naționale din România. Potrivit acestuia, un asemenea spațiu de întâlnire ar putea contribui la dezvoltarea colaborărilor culturale, la schimbul de idei și traduceri literare, dar și la o mai bună cunoaștere reciprocă între comunități. Inițiativa a fost primită cu interes de participanți, fiind considerată o posibilă punte de legătură între culturile minorităților din România.

Întâlnirea literară a oferit publicului ocazia de a descoperi bogăția culturală și diversitatea expresiilor artistice existente în spațiul românesc. Organizații au subliniat importanța promovării literaturii minorităților naționale ca formă de păstrare a identității culturale și de consolidare a dialogului intercultural.

Prin această inițiativă, evenimentul a devenit un spațiu al comunicării și al apropierei dintre oameni aparținând unor tradiții diferite. Literatura, limba maternă, arta și patrimoniul cultural au fost prezentate ca elemente esențiale care contribuie la diversitatea și valoarea culturală a României.

Totodată, manifestarea a evidențiat rolul culturii în combaterea prejudecăților și a stereotipurilor, încurajând respectul reciproc, empatia și deschiderea către celălalt. Participanții au transmis mesaje despre unitate, conviețuire armonioasă și importanța cunoașterii reciproce într-o societate modernă și democratică.

Mihai Hafia TRAISTA

Poezia - o întâlnire între suflete

Întrebată dacă poezia poate apropia oameni din culturi diferite, răspunsul ei a fost simplu și profund: „Emoțiile din versuri sunt înțelese de toți, indiferent de limbă sau loc”. Aceeași idee a fost susținută și de ceilalți elevi participanți. Delia Nejnc a vorbit despre puterea poeziei de a uni limbile și sufletele: „Am dorit să transmit publicului emoție, puterea cuvântului și faptul că prin poezie limbile se pot uni”. Pentru ea, participarea la un eveniment dedicat conviețuirii culturale a însemnat mai mult decât o simplă apariție pe scenă: „Am învățat că, deși suntem diferiți, ceea ce ne unește este limba și sufletul”.

Momentul în care poezia română și cea ucraineană s-au întâlnit în cadrul aceluiași program i s-a părut „îmbucurător” Deliei, deoarece: „Nu limba în care rostim cuvintele contează cel mai mult, ci emoția pe care reușim să o transmitem”. Delia a fost impresionată mai ales de tăcerea publicului: „Acea tăcere a spus totul”.

La rândul său, Denisa Sadoveca a mărturisit că emoțiile scenei au fost puternice, mai ales din teama de a nu greși în timpul recitării: „Aveam emoții și îmi era teamă să nu mă încurc”. Totuși, experiența a ajutat-o să privească diferit actul artistic și apropierea dintre culturi: „Participarea la un eveniment dedicat conviețuirii culturale înseamnă o mare oportunitate de a învăța despre alte culturi”.

Ascultând recitarea poeziei „Moartea căprioarei” de către colega sa, Maria, pe scena Festivalului interetnic „Conviețuiri”, Denisa a simțit o profundă tristețe, mai ales în ultimele strofe, iar reacția care a impresionat-o cel mai mult a fost emoția vizibilă a domnului profesor Eusebie Frăseneiuc, „care a început să plângă în timpul recitării”.

Toți elevii au subliniat importanța păstrării limbii materne prin activități culturale și artistice, considerând că astfel tradițiile, emoțiile și valorile sunt transmise mai departe. În același timp, experiența acestor evenimente le-a demonstrat că poezia poate deveni o punte autentică între oameni. Prin vocile lor, prin emoțiile transmise și prin întâlnirea dintre două limbi și două culturi, elevii au oferit publicului mai mult decât un program artistic: au oferit o lecție despre sensibilitate, respect și unitate prin cultură.

Convalia HREHORCIUC

TEATRUL NAȚIONAL UCRAINEAN „IVAN FRANKO” ÎN SPECTACOLUL „BUCUREȘTI – CIULNIȚA”

Teatrul este mai mult decât o simplă formă de divertisment, el reprezintă un act de cultură și o oglindă a societății. Avem nevoie de teatru pentru că el ne apropie de emoțiile umane autentice. În sala de spectacol, spectatorul nu doar urmărește o poveste, ci trăiește împreună cu personajele bucuria, suferința, iubirea sau drama acestora. Tocmai această legătură directă dintre actor și public oferă teatrului o forță aparte, pe care niciun ecran nu o poate înlocui pe deplin.

Teatrul are și un important rol educativ, mai ales pentru tineri. Prin spectacole, aceștia descoperă omul, conflictele morale, istoria și însăși viața. Teatrul dezvoltă sensibilitatea, imaginația și empatia, ajutând publicul să înțeleagă mai bine lumea și oamenii din jur.

În același timp, teatrul păstrează viața cultura unui popor: limba, literatura, tradițiile și valorile sale. El îl provoacă pe spectator să gândească, să pună întrebări și să privească realitatea din perspective diferite. De aceea teatrul rămâne necesar și astăzi. Într-o lume dominată de tehnologie și grabă, el oferă emoție autentică, reflecție și comunicare umană vie.

Spectacolul de teatru „București – Ciulnița” al Teatrului Național Ucrainean „Ivan Franko” al Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România este,

în esență, un one-man show scris și regizat de Mihai Hafia Traista, după celebrul roman „Moscova-Petușki” al scriitorului Benedict Erofeev. Această montare este mult mai mult decât o simplă adaptare scenică – este o adevărată lecție de viață, construită pe sensibilitate, dramatism și un umor subtil, de calitate.

În centrul spectacolului, se află tragedia unui om prins în capcana alcoolului. Mesajul piesei este clar și profund: alcoolul ucide, însă înainte de a distruge omul fizic, îl obligă să treacă prin toate suferințele și umilințele vieții. Personajul principal devine imaginea omului rătăcit între luciditate și autodistrugere,

între dorința de salvare și imposibilitatea de a scăpa de propriile slăbiciuni.

Deși spectacolul are un profund caracter tragic, el este presărat din plin cu momente de umor de calitate – amar, inteligent și totodată educativ. Publicul râde, dar, în același timp, simte drama personajului și adevărul dur ascuns în spatele replicilor comice. Tocmai această îmbinare dintre tragedie și comic oferă spectacolului autenticitate și o puternică forță artistică.

„București – Ciulnița” vorbește despre singurătate, degradare, iluzii și fragilitatea umană, dar și despre o societate care asistă nepăsătoare la căderea individului. Prin interpretare, ritm și intensitate emoțională, spectacolul creează o legătură directă cu publicul și transformă experiența teatrală într-un moment de profundă reflecție.

Un plus de sensibilitate și expresivitate este adus de cele trei cântece interpretate de cântăreața Maria Lisa Ionescu, membră a cunoscutei trupe rock „Shimbul 3”. Momentele muzicale completează atmosfera dramatică a spectacolului și amplifică emoțiile transmise spectatorilor.

Începând cu luna august a anului trecut, de la premiera spectacolului în cadrul festivalului ProEtnica 2025, piesa a fost jucată deja de trei ori în București, precum și în filialele din Tulcea și Galați ale Uniunii Ucrainenilor din România. Ultimele două reprezentații au avut loc în filialele din Caransebeș și Timișoara ale UUR.

Stepan TRAISTA

CĂLĂTORIE SPRE STELE ȘI SENSURI

În ziua de 4 iunie 2026, la Școala Gimnazială Bălceau, elevii și profesorii au pășit împreună într-un univers al sensibilității și al imaginației, în cadrul activității „Călătorie printre stele și sensuri”, desfășurată în proiectul educațional „Cartea – balsam pentru suflet și izvor de înțelepciune”. Inspirată de celebra carte „Micul Prinț”, activitatea a transformat lectura într-o experiență artistică și emoțională în care literatura, muzica, teatrul și artele vizuale s-au împletit armonios.

Proiectul are și o profundă încărcătură sufletească, fiind conceput în memoria Mariei, fiica doamnei profesor Anca Știubianu, plecată dintre cei dragi la vârsta de doar 10 ani. Dincolo de activitățile artistice și literare, întreaga întâlnire a devenit astfel un omagiu delicat adus copilăriei, sensibilității și luminii pe care un copil o lasă în inimile celor din jur. Alegerea cărții „Micul Prinț” nu a fost întâmplătoare, deoarece universul acestei povești vorbește despre inocență, iubire, prietenie și despre legăturile care rămân vii dincolo de timp.

Evenimentul a debutat într-o atmosferă caldă și visătoare, pe acordurile melodiei „River Flows in You” de Yiruma. Delia Nejnc, una dintre participante și prezentatoarea activității, a deschis evenimentul printr-un dialog cu elevii din clasa a III-a, provocându-i să descopere, prin imaginație, cine este Micul Prinț și ce lume ascunde această poveste apa-

rent simplă. Deși cei mici nu citiseră încă această carte, răspunsurile lor spontane și pline de creativitate au transformat momentul într-o adevărată invitație la lectură. Curiozitatea, uimirea și sensibilitatea cu care au privit imaginile și simbolurile cărții au demonstrat că uneori primul pas spre lectură începe prin emoție și imaginație.

Universul cărții a prins apoi contur prin imagini simbolice – stele, planete, trandafiri și ceruri infinite – în timp ce melodia „Micul Prinț”, interpretată de

Anda Călugăreanu, a adăugat un plus de emoție momentului. Elevii au fost invitați să descopere legătura dintre aceste simboluri și să înțeleagă că povestea Micului Prinț nu vorbește doar despre aventură, ci mai ales despre prietenie, iubire și sensul vieții.

Cele două inițiatore ale proiectului, profesor de limba română Lăcrămioara Grigoriuc și profesor de limba ucraineană Anca Știubianu, au construit întreaga activitate pornind de la ideea că lectura formează caractere și transmite valori esențiale dincolo de generații. Proverbul „Cartea face omul, om, iar altoiul – pomul, pom” a devenit astfel motto-ul unei activități dedicate frumosului, creativității și sensibilității. Primele patru secțiuni ale proiectului

au fost coordonate de profesor Lăcrămioara Grigoriuc, care a ghidat elevii în transformarea lecturii într-o experiență artistică eterogenă, îmbinând literatura cu teatrul, creația literară și artele vizuale.

Participanții au avut posibilitatea de a se exprima în cadrul celor cinci secțiuni ale proiectului, fiecare transformând mesajele cărții în forme originale de artă și comunicare.

Secțiunea „Ești în trend și dacă citești!” a adus în fața publicului prezentări de carte și fotopoeme inspirate din universul Micului Prinț. Elevii au vorbit despre lecțiile descoperite printre paginile cărții, despre inocență, sinceritate și frumusețea lucrurilor simple. Un moment aparte l-au reprezentat fotopoemele realizate, unde imaginea și cuvântul s-au unit într-o adevărată lectură vizuală a emoției. Folosirea inteligenței artificiale în realizarea acestora a demonstrat că tehnologia poate deveni un sprijin al creativității și al educației artistice.

În secțiunea „Dăm viață cărților!”, personajele lui Antoine de Saint-Exupéry au coborât din pagini di-

rect pe scenă. Elevii claselor a VII-a și a VIII-a au interpretat dramatizări și momente inspirate din întâlnirile Micului Prinț cu regele, geograful, omul de afaceri, lămpașul și vulpea. Prin emoție, expresivitate și sensibilitate, aceștia au transmis publicului una dintre cele mai importante lecții ale cărții: „Esențialul este invizibil pentru ochi”.

Secțiunea „Rânduri de gânduri” a oferit elevilor ocazia de a transforma lectura în creație literară. Poeziile, compunerile și paginile de jurnal realizate de participanți au demonstrat că fiecare cititor descoperă propriile sensuri în această carte universală. Gândurile și emoțiile transmise prin cuvinte au adus în prim-plan sensibilitatea și imaginația elevilor.

În cadrul secțiunii „Lumi de acquarelă”, universul Micului Prinț a fost redat prin picturi, colaje și machete spectaculoase. Scenele reprezentând relația dintre Micul Prinț și trandafir, începutul poveștii sau întâlnirea cu bețivul au fost reinterpretate artistic de elevi, fiecare lucrare reflectând nu doar un episod al cărții, ci și emoția trăită de autorul ei.

Activitatea s-a încheiat cu secțiunea „Cel mai atent cititor”, un concurs dedicat elevilor care au descoperit cu atenție și sensibilitate mesajele cărții. Această ultimă etapă a demonstrat că lectura poate deveni nu doar o obligație școlară, ci și o experiență care apropie suflete și deschide noi orizonturi.

„Călătorie printre stele și sensuri” a fost mai mult decât o simplă activitate școlară. A fost o invitație la reflecție, sensibilitate și redescoperirea frumuseții lucrurilor simple. Prin muzică, teatru, literatură și artă, elevii au demonstrat că lumea Micului Prinț continuă să lumineze inimile celor care au curajul să privească dincolo de aparențe – acolo unde esențialul se vede doar cu inima.

Convalia HREHORCIUC

EXPOZIȚIA „CREATORI DE ARTĂ POPULARĂ UCRAINEANĂ”

În data de 17 mai a.c., Casa de Cultură a Ucrainenilor din orașul de pe malul Begăi a găzduit întâlnirea creatorilor de artă populară ucraineană din zona de vest a țării. Cu acest prilej, sala de spectacole s-a transformat într-un veritabil spațiu al tradiției, unde elementele specifice culturii ucrainene au decorat întregul edificiu, fără să fie omis vreun colțisor. Forfota specifică acestei manifestări a început încă de la orele amiezii, când au sosit primii expozanți, pentru a-și aranja standurile, iar cei care nu ne-au putut onora cu prezența și-au trimis colecțiile, pentru a fi expuse. La sosirea participanților și a invitaților veniți din diferite colțuri ale țării, toate detaliile erau deja finalizate, iar vizitarea standurilor a fost deosebit de captivantă și interesantă, chiar și pentru noi, organizatorii din cadrul Filialei Timiș a UUR.

Deschiderea evenimentului mult așteptat a fost realizată de președinta filialei gazdă, Maria Szabo-Condrei, care a salutat audiența și a mulțumit invitaților pentru prezență. Totodată, aceasta și-a exprimat aprecierea față de participarea numeroasă a membrilor Consiliului (Radei) UUR, subliniind importanța implicării și sprijinului acestora în organizarea și susținerea activităților comunității ucrainene. În mesajul său, președinta filialei a declarat: „Suntem foarte bucuroși să vă avem alături de noi la acest eveniment. Vă mulțumim că ați ales să fiți prezenți și sperăm ca, împreună cu noi, să aveți ocazia să vizionați standurile expoziției creatorilor de artă populară, să le ascultați poveștile și să urmăriți programul artistic”.

Astfel, la eveniment au fost prezenți și membrii din cadrul Consiliului (Rada) UUR și, implicit, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele UUR, care a declarat că: „Sunt extrem de bucuros să mă aflu în mijlocul dumneavoastră la un eveniment deja tradițional pentru Filiala Timiș și pentru comunitatea ucraineană din județul Timiș. Într-adevăr, în aceste zile a avut loc un adevărat maraton de evenimente în cadrul filialei, iar acest lucru demonstrează încă o dată că ucrainenii din județul Timiș sunt extrem de activi și dornici să-și consolideze ceea ce au ei mai de preț, și anume cultura, limba, tradițiile și obiceiurile, dar, ceea ce este și mai important, să le transmită tinerelor generații. Mă bucur că Filiala Timiș este una dintre filialele-etalon ale Uniunii Ucrainenilor din România, care înțelege acest lucru, iar evenimentul de astăzi dovedește încă o dată seriozitatea cu care

tivități, mai ales într-o asemenea vreme mohorâtă, reușesc să găsească energia necesară pentru a sprijini minoritățile naționale, indiferent despre care dintre ele discutăm. Acest lucru este demn de apreciat și vă mulțumesc pentru sprijinul acordat. Nu în ultimul rând, aș dori să le mulțumesc celor care reprezintă inima și sufletul acestor evenimente, și anume minunatilor reprezentanți ai comunităților ucrainene din județul Timiș, majoritatea lor veniți din alte zone ale României, dar care au reușit, în această parte a țării, să conserve aceste valori. Pentru noi, aceasta este o dovadă vie a faptului că, indiferent de perioada pe care o traversăm sau de locul în care ne aflăm, ucrainenii păstrează cu sfințenie toate aceste valori și sunt conștienți că așa vor face și de acum înainte. De asemenea, aș dori să le mulțumesc colegilor noștri din cadrul filialelor Uniunii Ucrainenilor din România, care astăzi sunt alături de colegii de la Filiala Timiș și care, împreună cu doamna Maria Szabo-Condrei și echipa dumneaei, reușesc să organizeze acest eveniment”.

La manifestarea cultural-artistică au luat parte și reprezentanții administrației publice locale și județene, precum Deian Popov, subprefectul județului Timiș, care a felicitat organizatorii și a subliniat importanța promovării identității etnice, culturale și religioase a comunității ucrainene, reafirmând totodată sprijinul Instituției Prefectului pentru astfel de manifestări care contribuie la păstrarea diversității culturale și la consolidarea caracterului multicultural al județului Timiș.

Și edilul urbei, Dominic Fritz, a transmis, prin consilierul superior Milena Mureșan, un mesaj de apreciere pentru comunitatea ucraineană, evidențiind rolul acesteia în păstrarea și promovarea tradițiilor și valorilor culturale. Primarul a remarcat importanța unor astfel de inițiative pentru încurajarea dialogului intercultural și a respectului reciproc, felicitând organizatorii și toți cei implicați pentru dăruirea și implicarea lor în viața comunității.

Din partea conducerii centrale a UUR, au luat cuvântul conf. univ. dr. Ioan Herbil, redactorul-șef al ziarului „Curierul ucrainean” și vicepreședinte al UUR, care a subliniat că „creatorii de artă populară ucraineană sunt, de fapt, creatorii unui viitor mai frumos și mai luminos pentru noi toți”, precum și trezorerul Vasile Buciuta.

Din partea Inspectoratului Școlar Județean Timiș, au luat cuvântul Codruța Tomescu, inspector școlar pentru arte, și inspectorul școlar general adjunct Simona Bejan, cea din urmă declarând că îi face o deosebită plăcere să fie alături de comunitatea ucraineană, pe care o consideră una minunată, nu doar prin valorile, cultura și tradițiile pe care le păstrează, ci și prin bucuria și căldura pe care le transmite.

„De aceea vin în mijlocul dumneavoastră cu mare drag, de fiecare dată. Cunoscut cadrelor didactice implicate în numeroase activități desfășurate la nivelul județului Timiș și vreau să vă spun că reprezintă un adevărat exemplu”, a afirmat inspectorul școlar general adjunct Simona Bejan, din cadrul IȘJ Timiș.

Expoziția creatorilor de artă populară ucraineană a devenit, de-a lungul timpului, una dintre cele mai importante manifestări cultural-artistice organizate de Filiala Timiș a UUR. În urmă cu 13 ani, filiala a susținut ideea semnării acestui articol de a reuni meșterii populari, grupurile artistice, pictorii, sculptorii și atelierele de creație într-o expoziție comună dedicată artei populare ucrainene din județul Timiș, oameni pe care i-am întâlnit de-a lungul anilor la filmările pentru emisiunea „Cununa Ucrainenilor din Banat”.

Programul a continuat cu prezentarea standurilor expoziționale ale meșterilor populari, care fie au adus, fie și-au trimis colecțiile la cea de-a XIII-a ediție

din localitățile: Timișoara, Darova, Gottlob, Lugoj, Nițchidorf, Știuca și Dragomirești. Păpuși îmbrăcate în straie populare, ștergare înflorate, țesături brodate, ouă încondeiate, carpete țesute, tablouri pictate și multe alte obiecte de artizanat s-au regăsit în cadrul expoziției. Printre acestea s-au numărat și costume tradiționale stilizate, create de doamna Ileana Teslevici din Lugoj, care, pe parcursul evenimentului, a realizat și o demonstrație practică la mașina de brodat.

Grupurile artistice care au destins atmosfera au fost: grupul vocal „Remeteanca” din Remetea Mică, coordonat de Ana Hrin, precum și grupul instrumental coordonat de Nicoleta Hrin. Din localitatea Știuca au evoluat pe scenă grupurile „Zoreaneții”, coordonat de Mioara Cinar, și „Zolotii Druzii”, coordonați de Nicolae Benzar și Alina Percea. Din partea grupului de ucraineni de dincolo de graniță au smuls ropote de aplauze Marina Verindeanu, împreună cu fiica sa, Veronica Șhobei, și, nu în ultimul rând, Elysaveta Kovalova.

La finalul manifestării, participanții au degustat preparate tradiționale ucrainene, pregătite încă din zorii zilei de gospodine. Prin organizarea unor astfel de evenimente, Uniunea Ucrainenilor din România continuă să sprijine promovarea tradițiilor, a limbii materne și a patrimoniului cultural ucrainean, contribuind la păstrarea identității etnice și la transmiterea acesteia către tinerele generații. Totodată, astfel de manifestări consolidează legăturile dintre membrii comunității și evidențiază multiculturalismul și diversitatea culturală care definesc Banatul și România.

Mihaela BUMBUC

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor.

Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737
E-mail:
curierul.ucrainean@uur.ro**

**Redactor-șef:
Ioan Herbil**

**Redactor:
Ștefania Pietreanu**

**Tehnoredactare și culegere:
Ștefania Pietreanu**

Tiparul executat la

**Tipografia
„RCR PRINT”
ISSN 1223-5210**

membrii comunității noastre se implică în consolidarea limbii, culturii și tradițiilor ucrainene. Un adevărat pilon și un veritabil factor de transmitere a acestor valori este însăși Uniunea Ucrainenilor din România, care reușește să organizeze astfel de evenimente și să adune laolaltă oameni importanți, oameni care contribuie, atât cât le stă în putință, la consolidarea acestor valori. Cu toate acestea, nimic nu ar fi fost posibil dacă nu ne-am fi aflat astăzi într-un stat binecuvântat de Dumnezeu, și anume România, care înțelege cât de important este să sprijine minoritățile naționale. Astăzi putem vorbi despre România ca despre un model de bune practici în ceea ce privește conservarea și promovarea drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale. Cu siguranță, fără acest sprijin ne-ar fi fost mult mai greu să organizăm astfel de evenimente și, bineînțeles, să le transmitem tinerelor generații. De asemenea, este extrem de importantă legătura dintre organizațiile aparținând minorităților naționale și autoritățile locale. Cu acest prilej, aș dori să le mulțumesc distinșilor reprezentanți ai autorităților, care, fără să țină cont de timpul personal fie că vorbim despre zile din timpul săptămânii, sau de weekend, când cu siguranță ar fi putut avea și alte ac-